

VOL. 5. } చెన్న పట్టణము 1918 సం॥ మే నెల 1 వ తేది బుధవారము } పేజీ 26
సంపుటము. ౫ } కాళియుక్తి నామ సంవత్సర చైత్ర మాస బహుళ పంచమి గా. } సంచిక ౨౩

మహారాజా హోటాలు

(1912 సం॥ లో స్థాపించబడినది.)

చెన్న పురి రాజధానిలో ముఖ్యమయిన ఇండియన్ హోటాలు ఇదియే. నెం. 121 ఆర్ మీనియూక్ వీధి, మద్రాసు. (హైకోర్టుకు ఎదురుగా) (1102)

ట్రాంస్మిషన్ అతిసమీపముగానున్న పట్టణములనుండి. ప్రయాణికులకున్న విద్యాభ్యాసము విడిచిపెట్టుటకు భోజనోపాయములను స్వచ్ఛమైన పౌరసౌఖ్యములను ఏర్పాటుచేసి. మిడ్వేల్ గదులు ఎలక్ట్రిక్ లిఫ్ట్ పాయింట్, అనన్ బాధ్యములు యున్న మి. గాలి బాగావచ్చుచు. నిభోజనము పూట 1-కి రూ॥ 0-4-0

ప్రతి ప్రయత్నమున కా తాదిభోజనము, లేక మాంసాభోజన ఫలవారములు, అనుభవముగల హిందూపులనెందుకొకటి గడిచిపోయినపుడే యూరోపియన్ సెర్వైస్ ప్రకారం వడ్డించబడి. విద్యాభ్యుదయ కల్పక చేట్లు.

ఈ హోటాలు బర్మా, సిలీస్, యూరోప్, ఇండియా, గాడేములం దంతటను సంచారముచేసి వచ్చియుండు అనుభవము గల నాయకుల గారి మ్యనేజిమెంటులో ఉంది. చార్జీలు సులభముగా నుండును.

అమృతాంజనము

చక్కని జబ్బితో సహా సీసా 1 కి బిల 0-10-0.

తలనొప్పిల మోసమును, శరీరపు నొప్పులను, చాచిలును, వాదాదులను, బొట్ట పొంగులును, నువ్వుల పుండ్లులను, కత్తిరింపును నొందగినది.

నవమూలకలచే హిందూ దేశ మంతట

తయారై చేయబడు మంచిమందు.

నీచిని విశేషములలో కూడ వాడుచున్నారు. అమృతాంజనం డి.డి. 102, ప్రేరికాడ్, పాంజాబ్. 1 కి, రంజిత్ సింగ్, మద్రాసు.

బహుమతులు

లిలాలేక సురేంద్రనగరము:—ఇందు శ్రీలక్ష్మి మనస్సై ర్యము చాపల్యాదిగుణములు వర్ణింపబడినది. రూ. 1-0-0
యశోధర:—ఇందొక యూరూపి తనమగనిచ్చై గల యాచన గమనకై సురేంద్రనగరమును తిరిగివచ్చును. 0-12-0
మహారాజ:—మగమేట కేగి రామమనోహర బిక్కుకోనకళని సామర్థ్యముచే విడిచిపెట్టి, శ్రీలక్ష్మి మెండ్లిచేయును. 0-10-0
జగదేకంధ:—అన్నకై పడరానిపాలుబడి యున్న తిట్టి పోలెచ్చు సామర్థ్యవతి కథ అ. 0-10-0
సనాథాదరనాంధ:—తమ్మునకు బుద్ధిలేక కలహించును తమ్ము సహించవలయు ననుటను బోధించును. అ. 0-4-0.
అత్తలార్యాటమున కోర్కెనికోడండ్ర ప్రలాపము:— అత్తల కోడండ్రను బాధించు విధములుగలవి. అ. 0-2-0
మిత్రనోహము:—ఆపద్సంధుడగు మిత్రునిపై నిందకూపి కడకు తాను జిక్కుకొన్న వానిని గురించిన నవల 0-8-0
ఈ నవలలను ఒకమాసములోపల కొనవారికి 1 రూ॥ పాయకు 4 అంకాలు వంతున కమిషన్ ఇవ్వబడును.
586 వలయువారు:— కణ్ణాక బుక్ డిపో.
0. పంకజేశుశ్రీ పీఠి, సాహుకారు పీఠి, మద్రాసు

ప్రవృత్తి భాగవతుల రామమూర్తిశాస్త్రిల వారిచే రచింపబడిన గ్రంథములు.

1. విష్ణుసహస్రనామ నిర్వచనము.
ఇది విష్ణుసహస్రనామస్తోత్ర స్తోకములును, శ్రీకంకర భగవత్పాదాల వారిచే రచింపబడిన భాష్యమును, దానికిఁ జేరు తెల్లముగు తెనుఁగర్థమును, బూజకుఁ బనికి వచ్చునట్లు తుదను చతుర్థాంతనామములును గలవు. అర్థకముగు పూజ సేయఁగోరువారి కిది ముఖ్యముగ గ్రంథము. ఆత్మశుద్ధిము లగు కాశీములపై ముద్రింపబడిన శుద్ధప్రతి 1 కి రూ. 1-4-0
2. విక్రమార్కచరిత్రము.
ఇది సంస్కృత గ్రంథమునకు సరిగా నుత్తముగు తెనుఁగున రచింపబడి దొరతనమువారిచే బాత్మపుస్తకముగ నంగీకరింపబడినది. వెల 1-కి రూ. 0-12-0
3. మారికారికాశేష సర్వస్వము.
ఇది శిష్టుకృష్ణమూర్తిశాస్త్రిల వారు రచించిన పారికారికచే సాధింపబడిన యాంధ్రభాషా విషయములను గూడ సాధించు వ్యాకరణ గ్రంథము. ప్రాథవ్యాకరణమున కిది మూలమని చెప్పవచ్చును. వెల 1-కి రూ. 0-4-0
వారకువోటు:—భాగవతుల వేంకటభాగవతులు, (1148) కళాశాలాంగ్లోసాహ్యాయుడు. విజయనగరము

అమృతార్ణవ అవలేహ్యము.
ఈలేహ్యము రత్నమునుబట్టిచేసి పీర్కమును హెచ్చించి బలమును కలిగించి యుష్మశ్రమము చేసి చేతి కాల్చి మంటల పోగొట్టును. మెడనును చల్ల చేసి శరీరమునకు లేజును కలిగించును. దీర్ఘాయు, భేదము, తలనొప్పి, రొమ్మునొప్పి మొదలగువానిని తప్పుకొనివారిండును.
అర్ధపాన ద్రవ్య 1-కి రూ. 2-0-0.
ప్రద్యోశాశ్రీ ముఖేశ్వరకర్ గోవింద్రి, బరహుద్దగూ బొంబాయి, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు
శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రికృత నవలలు.

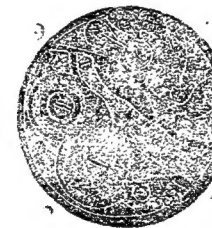
శ్రీ శానవాటిక.
కాలికో 1-0-0, రాపరు 0-14-0
మిథునానురాగము.
వెల 0-12-0.
839 మా నేజుకు కలాభివరని, రామవరం, రామచంద్రపురం పోస్టు గో-జిల్లా.

తమ కార్యములను సకాలములో నెరవేర్చుకొను నిశ్చయించు జనులందరును "ఎలెక్ట్రా" వాచిని కొన్నచో చాల సహాయమును పొందెదరు. సరియైన కాలములో తమ సంకేతిక స్థలములకు పోగలరు.

"ఎలెక్ట్రా"

(1049)

ఎలెక్ట్రా లితు నడక చాల దివ్యముగ నుండును. గడియారమంతయు శ్రేష్ఠమైన పరికరములతో చేయబడినది.

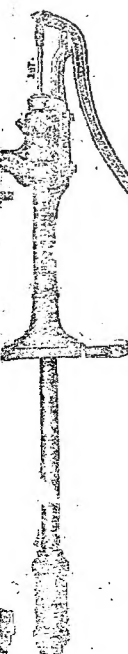
బెర్న్ లో 1914 సం॥న జరిగిన జాతీయ వస్తుప్రదర్శనమున గ్రాల్టెలు సిగ్గు ఎలెక్ట్రావాచికి గొప్పబహుమతి (గార్డండు ప్రిమ్మ) ఉపగ్రహించినది. గొప్ప బహుమానము.

గ్వాల్టె కంపెనీ, స్విస్ మేడు.

సమృద్ధిమైన గడియారములు. చౌకధరలు. పలువిధములగు వాచీలుగలవు. ప్రతిచోటను దొరకును. ఏజంట్లు: జి. ఇ. సంవత్తుశెట్టి అండుకో, ఎస్ ప్లనేడు, మదరాసు.

Myers Hand Pump.

మయర్స్ హ్యాండ్ పంపు

గంజాముజిల్లా పెర్గడా సంస్థానపు ఇంజినీరు జె. బర్నెట్టుగారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు. "మీరు సుపైచేసిన పంపు (50 అడుగులలోపు) కడు సంతృప్తికరముగ నున్నది." ఇంటియందును, తోటయందును, నీటి కష్టములను బాపుకొనుటకు మయర్స్ హ్యాండ్ పంపు ను వాడుకొనుడు. దీని నతి సులభముగ అమర్చవలెను. ప్రయాణము లేక పనిచేయవచ్చును. 150 అడుగుల లోతువఱకు ఎంత లోతునైనను ఉపయోగింపవచ్చును. వివరముఁగొఱువేడె ఈ క్రింది చిరునామాను వ్రాయుడు.

K. S. JOSHI & Co, 321 Hornby Road Fort, BOMBAY.

ఇనాము ! ఇనాము !!

అందమైన మధుర బుట్టాలచీరలు చీర 1-కి వెల రూ. 3-12-0.

18 మార్లు నిడివి. 2 1/2 మార్ల వెడల్పు కలవి. రంగుకు ఉత్తరవాదము. అందులో అనేకవిధరంగులు గల బుట్టాలు వేయింపబడినవి పలురకములు గలవు. ఇక్కాల నాగరికమునకు తగు నట్టి మేలయిన చీర. ఈ చీర 1-టి కొనువారలకు ఎలక్ట్రిక్ బంగారు ఉంగరము 1-టి ఇనాముగా యివ్వబడును.

నర్సాపురం సరిగాచీర 1-కి 16 x 2 1/2 రూ 4-8-0
బందరు నవనగోడిచీర 1-కి రూ 3-4-0
బాలాసాటి మామిడిచీర 1-కి రూ 3-8-0
కాంచీపురము అరకుచీర 1-కి రూ 5-0-0
కేరంతలచీర 1-కి రూ 5-8-0
1142 సీ. సి. లింగం అండుకో, 2, రామానుజఅయ్యర్ వీధి, సాకాడుపేటి శ్రీశ్రీ, మద్రాసు.

ఫిల్మీ సభ;

శ్రీకాళిప్రాయములు.

ఇండియన్ డెయిలీ టెలిగ్రాఫు:— ఖిబ్దీ గారి తీర్మానము ప్రజాపక్షాన్ని బట్టి పిమ్మటనుగాడ లభ్యమందలు నేటిభావము సుందరంగానుండుట యుద్ధసభలో స్వకీయాంశముల విడుదలవలననేమియు నష్టము గలుగజాలదని ఖిబ్దీ గారివంటి ఆలోచనాపరులకు సంకృష్టికరముగ నుండగలను.

ప్రతిభూయ:— నాయకులు దొరతనమువారికి సహాయమునందుట కాకురదనిమందు మాత్రమునను నిధముగ నుండుమాత్రమునను చాలదు. వారు ప్రజలకు త్యాగమును రణరంగ సేవోదేశమును గలిగింపవలయును. దొరతనమువారు ప్రజల యంతరంగమును గరగునట్లు చేసిననె ఇది పాపగలదని అనేకమంది భావ్యతాయుత భారతీయులు నమ్ముచున్నారు. ఈ యుద్ధముతోడనే ఖిబ్దీ గారు తమ తీర్మానమును ప్రతిపాదించగా గవర్నరు జనరలుగారు దానితో సేబుచ్చి.

మహాబలీ:— సభలో గావించబడిన తీర్మానములను గూర్చి చెప్పబడిన ఉపన్యాసము లోకసంగతిని సువ్యవహరించు. ఆపరిశీలన సామ్రాజ్యము: క్షుణ్ణిగ సహాయ మొనరింపవలయునని అన్ని విధములగు అభిప్రాయములుగల భారతీయులెల్లకేధించిరి, వారెంత రాజధర్మని అభిమానమును గలిగియున్నారో అది స్పష్టముచేసెను.

మయోనీరు:— సలహాలలో సాధారణపు నూచనముండునని తెలివైనవారెవరను తలంపజాలరు. ఉపసంఘములు చూచెదదగ నన్నవి. ఇంకను సభకు విశేష జగదజంబులు తోచుటాదునభిప్రాయ చాల కొందిమందిబోయిరి. సభ ఆత్మశ్లాఘముననే ఎక్కువ అభిమానముగలిగియున్నది గాని సభోదేశముల భాగనడపింప ప్రయత్నించుటకు కాదని సాధారణముగ తలంపబడును.

బొంబాయి క్రాంతి:— విచారకరమగు ప్రాస్పర్శివలనన, కొలది గుణమువలనను విజయమున కత్యంతావశ్యకమగు ప్రజలభివ్యవస్థను గడించు మహాసమయము నిష్ఫలము చేయబడినది. సమయమునకు తగినరీతిని చరింపలేకండుటను బట్టి మెప్పువర్ష ప్రభువుగారును ప్రభాకరులును విరోధులగు సలహా పరులచేత నెంతవరకు జక్కిబోయినదియు నీ సమయమున స్పష్టమయ్యెను. ఇతరుల కేస్వారంత్ర్యము చేయుటకొ సహాయ మొనరింప వలసి:దని భారతీయులు కోరవలయున్నారో ఆ స్వారంత్ర్యమును వారికి వారి స్వదేశమున నమ్మకము చేయబడవలసియుండెను. రాజప్రతినిధిగారు నిజమైన సారాంశమును గ్రహింపజాలక పోయిరి. ఇతరులకు స్వారంత్ర్యమును బలె త మ స్వారంత్ర్యము నకు గూడ నీయర్థ మొనరించుచున్నామని భారతీయులనుకొనగలిగిన వారి సారాంశవివరణము యధార్థముగ నుండియుండెడిది. “భారత భూమి ఇంగ్లండు కష్టస్థితిని స్వలాభమునకై దుర్వినియోగము చేయలేదు, హిందూదేశాశయములను వెలుగువలయునని నిరంతరభాధికారవర్గమే హిందూదేశపురాజధర్మని దుర్వినియోగము చేయుచున్నది. ఈకష్టస్థితిని నిరంతరభాధికారవర్గము ప్రజలఆశయములను పడగొట్టకుండ భారతభూమి జాగరూకత వహింపవలసియున్నది.

ఇంగ్లీషుమాను:— ఫిల్మీసభోత్సాహ మతిదివ్యముగ నున్నది సభ భారతభూమి ఉత్సాహము నంతటిని ప్రతిఫలింప జేయుచున్నదని నమ్ముచున్నాము వెంటనే దొరతనమువారు సభ యందలి మాటల ఆదావిడి: కార్యరూపము దాల్చి విజయమునకు సహాయకరములగు నలుల ప్రయత్నింతురని నమ్ముచున్నాము.

అమృతబహుపత్రిక:— సలహా తెలుండ వలయునో అట్లున్నది. చాలసంతోషమును గలిగించినది. దొరతనమువారు తమయుద్ధప్రయత్నములందు హిందూదేశము హృదయపూర్వకముగ సహాయ మొనరించునని నమ్ముకొనవచ్చును.

బెంగాలీ:— సాధారణముగ జనామోదమును వడయురీతిని సలహాలన్నియు వాక్కుబడినవి.

మాంతకునికి మరణశిక్ష భాయపలుపడుట:— తిరువాన్ కూరులో మొక బ్రాహ్మణుడు తన దగ్గర చుట్టము మొకనిని ఎందులకో హత్యజేసెను. మౌకోర్టువారు వానికి మరణశిక్ష విధించిరి. తాను బ్రాహ్మణులప్పుడె ననియు, ఇదివఱకు తండ్రివాన్ కూరులో బ్రాహ్మణులెడలను మరణశిక్ష పొందలేదనియు కొబ్బరి సామరణిత్వ త్రొక్కివేయ జడతల నీసినది యా దుర్మార్గురాగా భావించుచు తీరికతో నున్నది. అతడు బ్రాహ్మణులకిది సంతకముగా భావించెను.

తలకుగారి యుపన్యాసము.

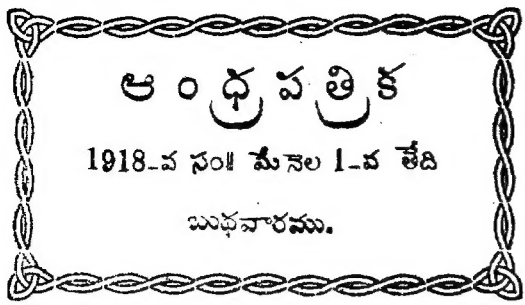
కడచిన ఏప్రిలు 21 వ తేదీన హిందూదేశమున ఫిల్మీ యుద్ధ సమరదేశమునుగూర్చి యోచించుట కొక సభజరిగెను. “ఆంగ్లప్రధాన మంత్రి పంపిన సంకేతమునకు లోద్వకుటుకు భారతీయులు లుత్సాహపూరితులై ధనబలమును మనుష్యబలములవిషయమున ప్రభుత్వమువారికి సహాయము చేయగోరుచున్నారనియు, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందు ఇతర దేశములతో సమానాధికార బాధ్యతలనుగలిగి సామ్రాజ్యమున తమబాతీయ స్వారంత్ర్య రక్షణముకొఱకే పోరుచున్నామను విశ్వాసమును భారతీయులకు గలిగించువఱకు మనస్ఫూర్తియును, సంపూర్ణమును సహకారము లభింపజాలదనియు, అట్టివిశ్వాసము గలిగింపజేయుటకు కాంగ్రెసులీగు విధానమును ప్రథమమున నిచ్చి గత ఆగస్టు 20 వ తేదీన సామ్రాట్నుభుక్త్యము వారు గావించిన ప్రకటనమునకు ప్రసక్త ప్రయత్నము గావించవలెననియు, ఇంతకు తక్కువయును సంస్కరణములు ప్రజలనే మాత్రము సంకృష్టిపఱుపవనియు”నను తీర్మానమును తలకుగారు బలపఱుచుచు చురాటి భాషయందు రుపన్యసించిరి. అందీక్రింది విషయములను వారు వొక్కిపల్కిరి. ఈతీర్మానము ప్రాముఖ్యముగాని ప్రస్తుత స్థితిగతులు తెలియనిది ఈ తీర్మాన ప్రాముఖ్యము బోధపడజాలదు. ఆంగ్ల ప్రధానమంత్రి సంకేతమునకే రానున్న ఉపద్రవము నూచింపబడినది. జర్మను క్రాన్య ప్రవాహము హిందూదేశము వైపునకు వచ్చుచో హిందూదేశము స్వరక్షణము గావించుటకు సంసిద్ధముగ నుండవలయుననియు ఆ సంకేతమునందు జెప్పబడినది. జర్మను యుద్ధము ఇచ్చటికి వచ్చునని చెప్పజాలము. ఇచ్చటికి వచ్చుటకు సాధ్యముకాదు. రానున్నను, రాకున్నను మనము మెలకువగనుండి దాని నెదుర్కొనుటకు సంసిద్ధమై యుండవలెను. రష్యాయంతయును, తురుష్కదేశమును, పెర్షియా దేశమున కొంతభాగమును జర్మనుల చేతియందు దాడుచున్నవి. ఆప్రభునిష్ఠాసమునందును జర్మనులు వైషమ్యమును గలిగింప బ్రయత్నించుచున్నారు. ఆప్రభునిష్ఠాసపు అమాయకారు మన ప్రభుత్వమువారి ముఖ్యస్నేహితులు. కాని నేటి మిత్రులు రేపు క్రేతులు కావచ్చును. కనుక మనము వారిపై ఆధారపడియుండగూడదు. మన సేవల్పియు మెసపాటేమి యాలోచింపబడినది. అక్కడినుండి వానిని తీసికొనిరా వీలయ్యెను. హిందూదేశమునందు ముఖ్యతమైన సేన కొద్దిగా గలది.

హిందూదేశము ఇతరులమీద ఆధారపడి యుండకుండునెడల హిందూదేశము స్వరక్షణముకొఱకు విశేష సేనను సమకూర్చువలసి యుండును. ఇంతవఱకును బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమును ఇండియానుగూడ బ్రిటిషు సేన బ్రిటిషు నావికాదళములు రక్షింపగలవని అధికారవర్గమువారు తలంచి భారతీయుల నబలులుగా జేసిరి మహాయుద్ధము వీరి కన్నులను విప్పినది. భారతీయుల సేనలు సేనగా నేర్పడి తోడ్పడనిది బ్రిటిషు సేన హిందూదేశమును రక్షింపజాలదని ఇప్పుడందఱును అంగీకరించిరి. ఫిల్మీ మహాసభ ఈమహాసమస్యలకు సమాధానము నూహించుచున్నది. ఈవిషయమునుగూర్చి భారతీయులును తమభావములను ప్రకటించుట వారివిధి.... భారతీయులను సంకృష్టిపఱుచినచో గొప్ప సేనను సమకూర్చుట కష్టముకాదు. విజయనగర రాజులును, మహమ్మదీయు, మహారాష్ట్ర, రాజపుత్ర, సిక్కు, జాట్ మున్నగు రాజులును లక్షలకొలదిగల సేనను తయారుచేయగలిగిరి. ఇప్పటికిని మహాసేనను సిద్ధపఱవగలము. దీనికి భారతీయుల హృదయములకు ఇందలి లాభాలభములు నుబోధ్యములు కావలయును. స్వపరిపాలన ప్రవాసమువలననే భారతీయుల కీ విషయమును నుబోధ్యము కావలెనవచ్చును. ఇది ప్రభుత్వమువారికి దెలియును కనుకనే ఐర్లండువారు రడుగకమురదే వారికి స్వరాజ్యమునీను సంసిద్ధులై నిర్బంధపై నికవిధానమును సమర్థింపవలెనని కోరిరి. భారతీయులుగూడ సేనలో జేరవలయునని కోరుచో, వారికిగూడ వైదికముననే స్వపరిపాలనము మొగి సంకృష్టిపఱుపవలెను. భారతీయు యువకుల ఆశయములను ఫలింపజేసినచో ఈ దేశమున నిర్బంధవిధానమే యవసరముండదు. ఇదివఱకు నిర్బంధవిధాన మనునదియే మనదేశమున లేదు. సేనయందు జేరవలెనను ఆహ్వానము ప్రకటించబడినంతనే అనేకులు తమంతట తామే తమ ఆయుధములతోను, తమ గుట్టులులతోను యుద్ధరంగమునకు దురుసుమండిరి. భారతీయ మహాజనులు తమ యువకులను బ్రిటిషు సేనయందు జేరవంపుచో, లోకమున నింకేమహాదేశమైనను బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు పుష్కరము గలిగింప సామానింపజాలదు (చురాటా.)

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కు డిపో,
మాంటు రోడ్, మదరాసు.
ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకములన్నియు నామముపైన
తెలకు దొరకును. క్యాటలాగు ఉచితము.
డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం.
(948-887) మేనేజరు.
తెలకు దొరకును.

వైగుభయములేదు.
వైద్యరత్న వండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి
వైగు వైగు
ని వారకావధములు
మా మందులు గడచిన రువది వర్షములుగ ఇండియా, బర్మా, సిలోక దేశములయందును, స్వదేశసంస్థానములయందును అనేక వైగు కోగులను కాపాడుట లోకవిదితము. మేము తెలుపు విధానముల ననుసరించిన
వైగు సోకదు.
హైమాదిపానకము 6 ఔన్సుల బుడ్డి ౧-౩ రు ౧-౦-౦ | కేశభాగ్యుతం 1 ఔన్సు బుడ్డి ౧-౩ రు ౧-౦-౦
డిల్ 8 " " ౦-౧౦-౦ | డిల్ 8 " " ౦-౧-౦
ప్యాకింగు పోష్టజేజు. కోరువారికి మావెద్ద క్యాటలాగు చిత్రముగ సంపఱుచును.
తంతి విలాసము:— “పండిట్” మదరాస్.
ఆయుర్వేదాశ్రమం, గిరి, ఆచారప్పన్ విధి, జి.టి, మదరాసు.

7-0-0
గానభాస్కరము
ఒక సంగీత గ్రంథము
ఇందు సంగీతసంబంధమైన పూర్వగ్రంథముల రహస్యములను క్రోడీకరించి వ్రాయబడియున్నది. ఇదివఱకు బయలు వెడలని త్యాగరాజయ్య, వీణకుప్పయ్య, పట్నము నుబురబయ్య అయ్యర్, సదాశివరావు, కామాక్షాస్వామి, నుబ్బరాయశాస్త్రిలు ముత్తుస్వామి దీక్షితులు, బాలస్వామి దీక్షితులు, పొన్నయ్య, చిన్నస్వామి దీక్షితులు, రామస్వామి దీక్షితులు, వీరబద్రఅయ్య, కృష్ణస్వామయ్య, కుమారయెట్టప్ప మహారాజు, శేష అయ్యంగార్, పల్లవి గోపాలయ్య, దొరస్వామయ్య, మాతృభాగ్యయ్య, కుమారస్వామయ్య, డే.త్రెజ్జులు మొదలగు కీర్తివంతులు చేసిన 125 కీర్తనములు స్వరతాళములతో యున్నవి. పల్లవి, కొనుగోలు, భావనాశ్రుము మొదలగాగో. విషయము లిందుగలవు. సంగీత సంబంధమైన సకలశాస్త్రములను చదువుట ముఖ్యము. ఈ గ్రంథమును జరిగినదేవతల సంగీత విషయములలో విన్నవించుకొనుటకు తీరికతో నున్నది. ఇదిగూడ విద్యార్థులకిది సంతకముగా భావించెను.
ఎ.వి. ఆది క్రింది కంపెనీ, మదరాసు.

ఆంధ్రవత్రిక

1918-వ సం॥ మేసం 1-వ తేది

బుధవారము.

అఖిల భారతీయ

కాంగ్రెసు సంఘసభ

కాంగ్రెసు సంఘసభ 3-వ తేది శుక్రవారము నందు బొంబాయి నగరమున గూడును. ఈసభ అసాధారణపరిస్థితులలో సమావేశ మగుచున్నది. ప్రధాన మంత్రిగారు హిందూదేశము నుద్వేషించుచు, సందేశ మందిరి. ప్రధానమంత్రిగారి సందేశమును కార్యరూపమున బెట్టుటకు సాధనముల గూర్చి యోచించుటకై, ఢిల్లీలో సంగ్రామసభ సమావేశమయ్యెను. ఆ సభాకార్యక్రమ మిపుడు ముగిసినది. బొంబాయిలో జరుగనున్న కాంగ్రెసు సంఘసభ ఢిల్లీలో గావించబడిన తీర్మానముల గూర్చి చర్చించుట కుద్వయించినది.

శ్రీ తీర్మానములు

రాజప్రతినిధిగారు భారతీయులను మాతృదేశ సంతోషకార్యమై నమములు గట్టు దని హెచ్చరించిరి. కాని మాతృదేశరక్షణమున కుత్సాహమును పురికొల్పిడి స్వాతంత్ర్యప్రదానము గూర్చి విచారించుట కిది నమయము గాదని తెలిపిరి. గౌరవనీయులగు కవర్తిగా రొకతీర్మానమును రాజప్రతినిధిగారి కంపిరి. ఆతీర్మానమున, ప్రజలతోద్బాటు అత్యుత్సాహముతో వెలువడుటకు పార్లమెంటులో స్వపరిపాలనము నియమితకాలములో నొసగుటకు చట్టమును ప్రవేశపెట్టవలయు ననియు, నిందు మూలమున మాతృదేశ రక్షణకార్యమై పోరాడుటలో స్వాతంత్ర్యరక్షణమునకై గూడ పోరాడుచున్నార మను భావనా ప్రదేశము ప్రజలలో సత్వరముగ వ్యాపించుననియు, అట్టి తరుణమున ఆసియాఖండోపద్రవము రూపు మాయు ననియు, అనువదించబడినది. ఈ తీర్మానమును హిందూపత్రికలోని వార్తప్రకారము, హాస్సేను ఇమాము, రావు బహదూర్ నుకూలు, పరాంజువై, కస్తూరింగయ్యంగారు, శర్మ, జిన్నా, నజీరు హుస్సేను, హక్, మన్మోహనదాస్ రాంజీ, కపర్జీ, పటేలు, చక్రవర్తి, రామస్వామి అయ్యర్, చాందా, డాక్టరు మూస్తి, రంగస్వామి అయ్యంగారు అంగీకరించుచు దానిపై తమ సంతకముల బెట్టిరి. మాలవ్యా, శ్రీనివాసశాస్త్రి, చింతామణిగార్లు సంతకము చేయలేదట. ఈ తీర్మానము ఉపసంఘ సభలో చర్చించకుండగనే నిరాశరింప బడినది. కవర్తిగా రీ తీర్మానమునే నిందుసభ కంపగ, రాజప్రతినిధిగారు చర్చకు దే పీలులేదని నిరాశరించిరి. ఇటులనే ఆయుధ శాసనమును దీసివేయవలయునని దెచ్చిన తీర్మానముగూడ ఉపసంఘసభలో నిరాశరింపబడెను. రాజప్రతినిధిగారు పన్యసించుటలో, స్వపరిపాలనాతీర్మానమున కీ సభయందు తావులేదని తెలిపిరి. కాని దూర మాటాచించిన యీ సభయందే, దీనికి నుచితస్థానము గలదు. సంగ్రామోత్సాహమునకును, స్వరాజ్యసమస్య పరిష్కారమునకును అవినాభావసంబంధము గట్ట. ఈ సంబంధమును, బర్లెండు విషయములో రాజప్రతినిధిగారు గుర్తించియుండిరి. సంగ్రామవిషయమున "భవిష్యత్తు" పేరున వర్ణనలు జరిగెను.

చించుట కిష్టమేక మేర్పరుపబడెను. స్వాతంత్ర్యప్రదానము, ఫలప్రదమగు చర్యలలో నుత్సాహముయినదని, దూరదృష్టితో బరికించిన, సువ్యక్తము గాగలదు. కాని ప్రభుత్వమువారు ప్రజలలో భావనా ప్రదేశము గలిగించుటకు చక్కని యవకాశమును జారవిడచిరి. బొంబాయి కానికలు పత్రిక తెలిపినటుల "సంకుచితభావములను వ్యక్తపరచి, గొప్ప యవకాశమును జారవిడచిరి. విజయమున కవసరమగు ముఖ్యసాధనము, సమావేశము వారికి గోచరింపలేదు. ప్రజల విశ్వాసము చూర గొనుటయే, విజయమునకు ముఖ్యసాధనము. ప్రజల లాభక్షేమములకు ప్రతికూలముగ బ్రవర్తించు వారి హితమే రాజప్రతినిధిగారికి దట్టెను. ఏస్వాతంత్ర్యము కొరకై పోరాడుటకు భారతీయులు గోరబడిరో ఆస్వాతంత్ర్యమును భారతీయుల కొనగవలెను. రాజప్రతినిధిగారు ముఖ్యమగు సారాశమును గ్రహింపజాలక బోయిరి." స్వాతంత్ర్యప్రదానము విషయమై వాగ్దాన మీ తరుణమున గావించబడినచో, ప్రజలు నిర్బంధపడేసికే విధానమున కంగీకరించుట కయినను వెనడియక, ముందంజ నైచెడివారు. రాజకీయాంధోళనమును పూర్తిగ విరమించుట కంగీకరించెడివారు. హిందూదేశ మెన్నడును ఆంగ్లేజమునకు సంధించిన కష్టముల నవకాశముగ దీసికొనిన దనుట సత్యవిరుద్ధము. యుద్ధకారణము నాధారముగ గైకొని, ప్రజాశయములను అధికారివర్గమువారు విఘ్నపరుపకుండ, భారతవర్షము జాగ్రత్తదీసికొనుచు, ఆంగ్లసామ్రాజ్యలాభమునకు ముఖ్యవసరములగు సూచనలను వ్యక్తీకరించుచున్నది. గౌరవనీయులగు జిన్నాగారు ఢిల్లీ సమావేశమున ప్రజాభిప్రాయమును సువ్యక్తపరచిరి. సంగ్రామ వ్యవహారములు, రాజ్యాంగ సమస్యానిర్వహణము చే, ఎట్టి నష్టమును గాంచబోవని, జిన్నాగారు నుడివీరి. జిన్నాగారు తెలిపినటుల, అవసరమగుచో, భారతీయు లెల్లరును సామ్రాజ్యరక్షణమునకై తమ ప్రాణముల నర్పించెదరు. కాని, ఆంగ్లేజములో విద్యావిధాన సంస్కరణము, ప్రభుసభాసంస్కరణము, స్త్రీ స్వాతంత్ర్యప్రదానము, బర్లెండు స్వాతంత్ర్యము మొదలగు కఠినసమస్యలు చర్చించబడి వరిష్కరింపబడు చుండినను, సంగ్రామ వ్యవహారముల కెట్టి నష్టము గలుగలేదు. అట్టితరీ, సంగ్రామ మెంతయో దూరమం దున్న హిందూదేశమున, రాజ్యాంగ సమస్యానిర్వహణము సంగ్రామవ్యవహారములకు నష్టము గలిగించుటకు మారుగ, సంగ్రామోత్సాహ ప్రజ్వలనమునకు లోడ్డును నుట నిస్సందేహము. ప్రజాభిప్రాయమీ సమయమున సరకుజేయబడక బోయినను, నిరుత్సాహమున కవకాశములేదు. ఢిల్లీ సమావేశమువారి తీర్మానములు ఫలప్రదమగుటకు ప్రజలు శక్తివంచనలేక దోడ్పడి తీరెదరు. ప్రభుత్వమువారికొంతకాలమున కయినను, ప్రజాప్రతినిధుల కోర్కె సామ్రాజ్యస్వాధీనమున కత్యవసరమని గ్రహించెదరని విశ్వసించవచ్చును. ఈ తరుణమున ప్రజల కర్తవ్య మెద్దియో, కాంగ్రెసు సంఘము వారు యోచించి తీర్మానింపవలసి యున్నది.

సభాకార్యక్రమము

కాంగ్రెసు సంఘమువారు యోచించెడి విషయములలో ఢిల్లీ తీర్మానములును, యుద్ధమంత్రివర్గమువారు ప్రకటించిన స్వరాజ్యరాయబారుల నిషేధమును ముఖ్యము లనుటకు సుదియములేదు. లేచికి మహాసభ బాడేసలలో జరుగెను. లేచికి సభాసభాగారి హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యము

సమస్య విషయమై గాఢాభిమాన మిదివరకే జూపియుండిరి. వీరు తమ ప్రతినిధులను అమెరికా, కనడా, మొదలగు దేశముల కన్నిటికిని బంపెదరు. అట్టితరీ, దేశీయ మహాసభకు గూడ లేబరు ప్రతినిధి నొకరిని బాకవలయునని, భారతీయులు లేబరుసభ కాశ్యన మంపుట అత్యవసరము. ఇట్టి యవసరము గలదని బాకస్కరు గారు బిసెంటుగారికి వ్రాసియుండిరి. లేబరు పక్షమువారే, సంగ్రామాంతమున రాజ్యభారము వహించెదరని, విశ్వసించవచ్చును. కావున స్వపరిపాలనమును సంపాదించుటలో సాధ్యమగునంతవరకు వారి సానుభూతి బడయుట యవసరమే. కాంగ్రెసు సంఘమువారు బాకస్కరుగారి సూచన నామోదించెదరని తలచెదము.

స్త్రీ స్వాతంత్ర్యము

కాంగ్రెసు విధానమున స్త్రీ స్వాతంత్ర్యమును గూడ ప్రవేశపెట్టవలయు నని షోరోటీ జనరాజి దానుగారు ప్రకటనము నందియుండిరి. ఈ మె ఆంగ్లేజమున స్త్రీ స్వాతంత్ర్య వాదినలలో నొకరుగ నుండి, స్త్రీ స్వాతంత్ర్యము కొరకై ఆదేశమున కృషిసలిపి యుండెను. ఇకముందు అరువది లక్షలనుండి స్త్రీల కాంగ్లేజమున ప్రాతిచ్యుడి స్వాతంత్ర్య ముదయించును. నూతనముగ స్వాతంత్ర్యము బడయుటచే, వీరికి హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యమువిషయమై అభిమానముండవచ్చును. వారిల సానుభూతి సంపాదించవలయు ననిన, కాంగ్రెసు విధానమున స్త్రీ స్వాతంత్ర్యమును గూడ చేర్చుట అత్యంతలాభదాయకము. భారతీయుల కార్యవిధాన మాలోచింపబడు కాంగ్రెసుసభలో ఆంగ్లేజస్థుల త్యుత్సాహముతో కృషిసలుపుట భావ్యము. ఆంగ్లేజ సభ్యులందరును కాంగ్రెసుసభకు వెడలి, దేశభక్త్యదయకరములగు విషయములందు పాల్గొనుటలో తామెవ్వరికిని దీసిపోమనియు, ఆంగ్లేజుల కొనబడిన నూతన భారమును సంతసముతో భరించుటకు సంసిద్ధుల మనియు, తమ నడవడిచే ప్రకటించవలయును. ఇంతయగాక, ఆంగ్లేజస్థులీ సభకు తప్పక వెడలుట కింకొక ప్రబలకారణము గూడ గలదు.

ఆంధ్రుల కర్తవ్యము

కాంగ్రెసు సభా కార్యక్రమమున మొదటి విషయము; కొన్ని జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములను ఆంగ్లేజకాంగ్రెసు సంఘమునకు జేర్చుట విషయమై మద్రాసు కాంగ్రెసు సంఘమువారంపిన లేఖను ఇందుపై కేవలపిల్లగారి సూచనలను, పిచారించుటయని ప్రకటించబడినది. దేశమున కత్యవసరమగు విషయముల గూర్చి చర్చించుట కసాధారణ కాంగ్రెసు సంఘ సభ సమావేశము గానున్నది అట్టితరీ, కేవలపిల్లగారు, కాంగ్రెసు కార్యదర్శి యగు సవకాశమును జూచి కొని, ఆంగ్లేజదేశ విభాగమునకు బూను తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టి ఆంగ్లేజ యుత్సాహమునకు కొరంత గలిగింపజూచుట అసభ్యము. ఈసమయమున దేశమున ఐకమత్యము ప్రబలవలసి యుండ, అవసర మగు వైషమ్యముల కెడమిచ్చుటకు, బాధ్యతగలవారెవరును పూనుకొనరు. ఆంగ్లేజనాయకు లింతవరకును తగిన సంచలనము జూపక బోవుట శోచనీయము. అనంతపురము, చిత్తూరు, బళ్లారి మండలములలో ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సంఘములను స్థాపించి వాటిని ఆంగ్లేజ కాంగ్రెసు సంఘమున కుపశాఖలుగ నింతవరకును జేర్చుటలు గానరాదు. కేవలపిల్లగారు రపుడే తమ కోర్కెను కాంగ్రెసు సంఘసభకు తెలిపి, ఆంగ్లేజములకు భవిష్యత్తునందు నిర్ణయించుట

కావున, కాంగ్రెసు సంఘమునందలి ఆంధ్రసభ్యులందఱును ఈ సభకు తప్పక వెడలి, నిండు కాంగ్రెసులో గావించబడిన తీర్మానమును ఒక్కవ్యక్తికొరకై కాంగ్రెసు సంఘమువారు భగ్గుచేయుచో, ఆంధ్రదేశ మేమాత్రమును సహించదని సువ్యక్తపరుపవలెను. ఆంధ్రదేశమునందని భాగముల నుండియు, బిసెంటుగారికిని, కాంగ్రెసు కార్యదర్శులకును ఆంధ్రుల దృఢనిశ్చయము గూర్చి తంత్రీవార్తల నంపవలెను. ఆంధ్రదేశములోని కాంగ్రెసు డివిజనలు సంఘములును అందు ముఖ్యముగ దత్తమండలములలోని సంఘములును తమ అసమ్మతిని దృఢముగ దెలుపవలయును. వ్యవధి ఏమాత్రము లేదు. ఆంధ్రదేశాభిప్రాయమును వెన్వోటనే బొంబాయిసభకు అసంగిగముగ దెలుపవలయును. ఇక నయినను, ఆంధ్రనాయకులు మేల్కొని, సత్వరకార్య సాధనముల నవలంబించెదరు గాక!

అఖిల భారతదేశీయ సభాసంఘము

బొంబాయి సమావేశము

అఖిలభారతదేశీయ మహాసభా కార్యదర్శులగు సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు, సి. ఎం. భుక్తి, కేశవశెట్టిగార్లు క్రింది నోట్సును ప్రకటించిరి:- మే 3 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటల అఖిలభారత దేశీయ మహాసభాసంఘమును బొంబాయిలో క్రిగ్టాంబుల్ కోర్టులో వై నాటాగ్ నందు ఈ క్రిందివిషయములకు నొందింప సమావేశమగుటకు ఆహ్వానించుచున్నాము:

(1) కొన్ని ఆంధ్రజిల్లాల కాంగ్రెసుసంఘములు చెన్నరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘములో చేరగోరుటకు గూర్చి చెన్నరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు మార్చి 7 వ తేదీని వ్రాసిన యుత్తరమును, దానిపై మార్చి 10 వ తేదీని డి. బి. కేశవశెట్టిగారు వ్రాసిన శిఫార్సును (ఇవి నోట్సుతో గూడ చేర్చబడినవి),

(2) అఖిలభారతదేశీయ మహాసభా, మహమ్మదీయ మహాసభలచే నిర్వహించబడిన సంస్కరణములందు స్త్రీలకు ఎన్నికలస్వతంత్ర్యము నేర్పబడవలెనని మాగ్నెట్ కేసున సరి, దొరొలి జనరాజువాస సములు వ్రాసిన యుత్తరములు,

(3) 1918 క సం. పు అఖిలభారతదేశీయ మహాసభకు కార్మికప్రతినిధులను పంపవలెనని కోరుచు జూమూసమునందు జరుగు కార్మికుల మహాసభకు సక్రమాహ్వానమును కాంగ్రెసు సంఘమువారు పంపవలెనని బాక్ స్టర్ మున్నగువారు వ్రాసినయుత్తరము (ఈయుత్తరము నకలు నోట్సుతోగూడ పంపబడినది.)

(4) యుద్ధపరిశ్రమమువారిచే ప్రకటింప బడిన ప్రకటనము.

(5) రాజప్రతినిధిగారి ధిష్ణిమహాసభా తీర్మానములు.

(6) కార్యదర్శులు నొందించు ఇతరవిషయములు. సభ్యులలో నోట్సులు కోరిన ప్రకారము సమావేశస్థాన మేర్పఱుపబడినది.

ఇంగ్లండులోని భరతన్వరాజ్యసమితి కార్యదర్శి బాక్ స్టర్ గారు ఆనితెనెంటుకు వ్రాసిన యుత్తర మీకింద ప్రకటింపబడినది.

“ఇప్పుడు పరస్పర దురభిప్రాయములుపోయి అఖిల భారతదేశీయ మహాసభకును కార్మిక (లేబర్) వర్గమునకును సత్సంబంధానుకూల్యము లేర్పడినది గనుక ఇంతటితో వదిలివెట్టిక అఖిల దేశీయమహాసభకు ద్విటిమ కార్మిక ప్రతినిధి నాహ్వానించుచు భారతజాతీయ మహాసభవారు కార్మికవర్గమువారికి సక్రమాహ్వానపత్రమును బంపవలెను. ఒకప్రతినిధి ఆమెరికాకును, ఒకప్రతినిధి కెనడాకును ఇతరప్రతినిధులు మనయెడల స్నేహము లేకుండు ఖండంతరదేశములకును పంపబడుచుండుట మీకు తెలియునుగదా. సామాజ్యపు అగ్నిభాగముల మహాహ్వయముతో కార్మిక వర్గమున కెక్కువ సంబంధము గలిగింపవలెనను భావము ననేకులు వెలిబుచ్చిరి. కనుక నీను నొందించిన విధమున వర్తించినచో మనయాశయుము నాచరణయోగ్యమగునట్లు చేయుటయగును.

కార్మిక వర్గమువారు జూమూసమున సమావేశమగుదురు. ఈసమావేశమునందే వివిధదేశ మహాసభలకు ప్రతినిధు లేన్ను కొనబడుదురు. కనుక భారతదేశీయ మహాసభవారి యాహ్వానమును సాధ్యమైనంత త్వరలో కార్మిక సంఘమువారికి బంపి ఆయాహ్వానమును (జూమూస జరుగు) కార్మిక మహాసభయెదుట బెట్టవలెనని కోరవలెను. బాక్ స్టర్.”

త్వరపడుడు! వ్యవధిలేదు!!
బొంబాయిలో 3-వ తేదీన జరుగనున్న కాంగ్రెసు సంఘసభలో, ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘాధికారము విషయమై తీర్మానింపబడును. త్వరపడి ఆంధ్రుల మనోరథముల భగ్గుము గావించుట ప్రమాదకరమని, అన్ని భాగముల నుండియు, ఆంధ్రులు తమ యభిప్రాయములను బిసెంటు గారికిని, కాంగ్రెసు కార్యదర్శులకును బొంబాయికి తంత్రీమూలమున దెలుపవలెనని ప్రార్థితులు.

స్థానిక వార్తలు

దేశీయ ప్రాధానసమాజము:— సమాజముయొక్క ఆదార వార్షికోత్సవము చెన్నపురిలో మూడుదినములు జరుగును. మహాసభ లేవట్టికోట సాయంకాలము 8 గంటలకు ఆంధ్రసభా భవనమున (9. బ్రాడ్వే) సి. వె. కట నుబ్బారావు యొద్ద వీ. పి. బి. ఎల్. గారి సభాధిపత్యముక్రింద జరుగును.

ఆంధ్రసభ్యులు:— బొంబాయి కాంగ్రెసు సంఘసభకు కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు, అయ్యదేవర కాశీశ్వరరావుగారు, కొండ వేంకటప్పయ్యగారు, న్యాయతి నుబ్బారావుగారు, ఓరుగంటి వేంకట నుబ్బారావుగారు మొదలగు నాంధ్రసభ్యులు వెడలిరని తెలుపుటకు సంతకించు చున్నారను.

చింతల చెక్కు మార్పులు:—చింతల చెక్కు అను వాడు ఎఫ్. హెలానుగారి పేరుకు గల బ్రాండుచెక్కును మార్పుటకు యత్నించుచుండగ పోలీసువారిచే కట్టుకోబడి కేసుచేయబడినది. రావుసాహెబు ఎఫ్. ఎస్. సి. రాజాచార్యగారు కేసు విచారణచేసి నేరస్థునిమీద నేరము స్థిరపరచి కట్టవైకోర్టుకు పంపిరి.

శ్రీరామ నవమి మహోత్సవము:— ఎన్. రమణయ్య పెట్టిగారి గృహములో నేటిరాత్రి 9 గంటలకు రమణయ్య పెట్టిగారి జలతరంగము నేలము వాస్తవ్యులగు రంగవారి పిల్లలలోని వాయిద్యము, మారంగపురి సమస్తానందతిరులగు గోపాలకృష్ణయ్యగారి ఛిడీలు వాయిద్యము, నేలు పెట్టిగారి వృందంకాద్యము జరుగును.

శ్రీమద్వైమరాయణ కాలక్షేపసభ:—చెన్నపురి పెద్ది నాయునిపేట కృష్ణపునామగిరిగుంట వీధి 49 నెంబరుగలగృహమున బ్ర. వే. తిలకాచార్య గోవిందస్వామి భాగవతులవారిచే జరుపబడుచుండు శ్రీరామాయణ కాలక్షేపముల కుసులలో ఇరవదిరెండవదగు రావణదీక్షియముద్దము రావణవధ అను కాలక్షేపము ఈనెల 2 తేదీ గురువారం రాత్రి 8 గంటలకు జరుపబడును.

శ్రీభగవత త్వణోధిని సభ:—ఈ సభవారియా జూమూసముక్రింద రాజోపు శుక్రవారము సాయంత్రము 8 గంటలకు శ్రీమహా భారతములోని ఉత్తర గోగ్రహము కనివారము సాయంకాలము 8 గంటలకు ఉత్తరకళ్యాణము అదివారము సాయంత్రము 8 గంటలకు ఉత్తరవ్యాగము అను మూడుకాలక్షేపములు శ్రీమాక్ పండిత టి. లక్ష్మణాచార్యులవారిచే సామాన్యపేట హిందూధి మూలాదికలు మైసూరు భవనమున జరుపబడును.

చెన్నపురి ప్రాంతము:—గతనెల 29 వ తేదీ సోమవారమునాడు ప్రాంతోత్సవేంద్ర శేఖరులు మూసికేయబడినది. తిరిగి జూలై 8 వ తేదీ సోమవారమునాడు తెరువబడును. జూలై నెల 4 వ తేదీ మంగళవారమునాడు అఖిల కోర్టు తెరువబడి క్రిమినలు కేసులు విచారణచేయబడి పరిష్కరింపబడును. నెలవల్లలో ప్రతిపక్ష శివరామ్ పక్షం 11 గంటలకు శేలపురి జడ్జి కుమార్స్వామి శాస్త్రిగారు ఆర్డెంటు అడ్మినిస్ట్రేషన్ గురించి విచారణ చేసెదరు.

మైసూరు వార్తాపత్రికా శాసనము:—మైసూరు వార్తాపత్రికాశాసనమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారు తమ తీర్మానమును ప్రకటించిరి. ప్రస్తుత మీ శాసనము నవంబరు నవవరమనియు ఒక పత్రికాసంపాదకునివై చర్య దీక్షిగారు టిక్ ముందు ఇట్టిచర్యకు కారణభూతములగువానిని సమర్థించు కొను ఆవకాశము నీయవలెననియు, ఫిష్కోర్టు జడ్జివలన విచారణ జరిగింప వలెననియు, ఇందు పత్రికాసంపాదకుడు న్యాయవాదిని నియమింపవచ్చుననియు ప్రకటింపబడినది.

ఆర్థేన్సుడిపార్టీ మొట్టమొదటి మోసపుచ్చుట:—గోవిందస్వామి పెట్టి అను నొక కంప్రాక్టరు తుపాకిమందు కాళావారికి ఒక్కొక్కటి రిక్టీ యుగల చొప్పున కొన్ని కట్టి స్తంబములను సరఫరాచేయుటకు సమ్మతించి దస్తావేజు వ్రాసెను. గత మార్చి నెలలో కొన్ని పూర్తిస్తంభములును, 45 స్తంభములు ముక్కలుముక్కలుగ పంపబడినవి. కంప్రాక్టరు మమ్మకు దగాచేయు నుద్దేశముతో ముక్కముక్కలుగ కొన్ని టిని ముచివాటితో గలిపి తోలివేసెనని ఆర్థేన్సుకాళావారు గోవిందస్వామి పెట్టిమీద కేసుచేసిరి. రాజధాని ప్రధాన మంత్రిగారు విన్నటిదినమున కేసువిచారణ ముగించి కంప్రాక్టరునకు 500 రూపాయ జూర్యావా విధించిరి.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము.

బి. పి. ఆచార్యచరిత్ర.

VII కాళి:—చెందవరగతి 88, 86, 98.

చెందవరగతి.—74, 76, 81, 92.

మూడవరగతి.—71, 73, 75, 77, 79, 84, 85, 87, 88, 89, 90, 94.

ఈక్రింది సంబంధ బి. పి. డిగ్రీకి శిఫార్సు చేయబడినది.

72, 80, 82.

ఎం. పి. పరీక్ష. (ఆనన్య కాను)

VII కాళి:—చెందవరగతి 118.

మూడవరగతి—116, 121, 124.

ఎం. పి. పరీక్ష (పాఠ సంబంధము)

పరీక్షకు వచ్చిన వారిలో ఎవరును నెగ్గలేదు.

ఎం. డి. పరీక్ష.

II కాళి:— 297-వ నెంబరువారు ఎం. డి. డిగ్రీ

బడకు నర్తకరచందలేదు.

యావద్భారత ఆయుర్వేదమహాసభ

మహాసభ మరల 27-వ తేదీని లాహోరు నగరమున సమావేశమయ్యెను. ఆంగ్లమిత్రమండలికి విజయము కలుగవలయునని ప్రథమమున తీర్మాన ముపసాదించబడినది. వైద్యుల మోక్షచట్టపు సరణము, ఆయుర్వేదవైద్యశాస్త్రవిద్యార్థులు కరిరాదిశాస్త్రముల నభ్యసించుట, కవిరాజులను శాసనసభల యందు దొరతనమువారు సభ్యులుగ నేర్పరుట యీ విషయముల గూర్చి తీర్మానములు ప్రతిపాదించబడినవి. పండిత నుగ్గొదనాథసేను కవిరాజు, కవిరాజు బా. నేంద్రనాథ సేను, వైద్యులకు కవిరాజు బోగోద్రనాథ సేను, రంభూక్ దత్తుచంద్రి, రాయలపాద్యరవారీ చంద్ మున్నగు సుప్రసిద్ధులు సభయందు పాల్గొనిరి. లక్షమహాయులు విలువగల యాస్త్రి ఆయుర్వేద వైద్యపుకోభివృద్ధి విమితము తామెనగుదురని వైద్యకవిరాము కాశీరాము బాబాకాలిక్ అందివాలాగారు చెప్పిరి. వైద్యులకు కవిరాజ్ బోగోద్రనాథ సేనుగారు వైద్యపీఠాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. ప్రతినిధులందరి పక్షమున కవిరాజ్ బోగోద్రనాథ సేనుగారు చాలంటియరులు ఆ హోదాసంఘసభ్యులు మున్నగువారలకు పంపనముల నాచారించిరి. అనంతరమున సభ విరమింపబడినది.

విరోధామహాసంగ్రహము

(రైతుకు ఏకాగ్రీ.)

గ్రేటు బ్రిటను

సింహాశ్రమ గవర్నరు.

లండను, ఏప్రిల్ 29:— సర్ జాన్ ఆండర్సన్ గారు కాలము చేసినందున బ్రిగేడియరు జనరలు సర్ విల్లియము మానింగు గారు సింహాశ్రమ గవర్నరుగా నేర్పరుపబడిరి. సర్ విల్లియము గారి స్థానమున సర్ వెస్లి ప్రావినుగారు జెమికా గవర్నరుగా నేర్పరుదురు. లెఫ్టినెంటు కల్చులు ఇంగ్లెండు ఓ బ్రిటన్ గారు బార్బురాను గవర్నరుగా నియమింపబడిరి.

లండను, ఏప్రిల్ 27:— బ్రిటిషు ప్రధాన కార్యాలయము కర్మములై టురు గారి విలేజురీ నేడిట్లు తంజింగు పెను— ఉత్తరమున శత్రువు లతిభయంకరముగ తుపాకులను గాల్చిరి. కేంద్రీకృతములగు హోవిట్టరులును, యుద్ధభిరంగులును చాలా దూరమువరకును మిత్రవంశలి రంగమును ముట్టడించినవి. మొత్తముమీద లాబానీ మొదలు హాతాల్పు వనమునకు దక్షిణముగ గల ప్రదేశమునంతటిని వారుముట్టడించిరి. వైమి మొదలు లెస్సెరకువరకు ప్రదేశమునంతటనుగూడ మూడుగంటల నేపు జర్మనులు భయంకరముగ ఫిరంగులను గాల్చిరి. నేటియుదయమునగూడ పూర్వపీఠిక దక్షిణమున నుండు మనపంక్తిలో శ్రీ సమీపముననుండు పరానువారి ప్రదేశములను శత్రువులు మఱల ముట్టడింపసాగిరి. ఈ ప్రయత్నములందు మాదళములు ఆనేక మారులు ఫిరంగిదళ సహాయార్థము సంజలజేసినవి. జర్మను లిచ్చట ముందునకు రాజూచుచున్నారను సంగతి తరచుగ ముట్టడి సలుపుటవలన విడిత మగుచున్నది.

నిన్నటిదినము మాంటురీగీ వద్ద శత్రువు లతితీవ్రముగ యుద్ధమునొందిరి. దీనిని బట్టి జర్మనులు కమ్మెలునుండి పశ్చిమతటమునకు బోవ బ్రయత్నించు చున్నారనుట వాస్తవము. దక్షిణమున రాత్రంతయు నెమ్మదిగ జరిగిపోయెను.

జర్మనులు మమ్మ సముద్రతీరమునకు తరిమివేయ నుద్దేశించినట్లుపట్టువడిన వారికాగితముల నుండి తెలియుచున్నది కాని వారి ఏర్పాటులన్నియు భిన్నపటలము లై నవి. ఒకానొక దళము 26వ తేదీనాటికి మాంటుకాల్పునద్ద నుండవలసియుండెను. అయిన నాదళము ముందుకు బోవుటకు మారుగ వెనుకకు బోయి విక్రాంతి నొందుచున్నది.

రాణిగారి సందేశము.

లండను, ఏప్రిల్ 28:— రాణిగారి క్రింది సందేశమును నావికానౌక వైమానికవర్గములవారి కంపిరి:— ఈ మహాకఠిన దినములందుండి కడనంతు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యపు శ్రీలమగు మేమెంతగా మీ సేవము నారయుచు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నదియు మీకు తెలియుజేయు నిమిత్తము నేనీ సందేశము వంపుచున్నాను. మీ యందు మాకుగల ఆతిథ్యము మగజ్యము; ఆశావిశ్వాసముల కంతము లేదు. మీరు న్యాయ స్వాతంత్ర్యములకొరకు పోరుచున్నారు. ఇతరదేశములందు గలిగిన మహా విపత్తులు మనదేశ శ్రీ శత్రువులకు వాటిల్లకుండ మీరు సంగ్రహించుచున్నారు. మీరు మాజీనిముల నిలపుటకే పోరాడరించుచున్నారు; మీ సర్వస్వము స్వీయముచున్నారు. మీరు వెనుక కేమియు చాచియుంచలేదు. దినదినమునకు మీ ప్రేమ ఆతిథ్య యించుచున్నది. అంతకంటె నెక్కువగా ప్రేమ నెవ్వరును జూపింపజాలరు. మా కత్తిరింత ఆభిమాన పురస్కరములగు జీవితముల నవలంబనోద్ధాగ్యతను పరిపూర్ణానుకంపముతోడను పంపించుచున్నాము. విజయము కొరకు మేమును సాధ్యమగు నన్నివిధముల పాటుపడుచున్నాము. మీరు సంతోషముతో మరల దిగి వచ్చునకి మిగ్గువారు లత్యంత ఆనందచాతుకములగు నుండునట్లు మేమున్నవిధములను ప్రయత్నించుటలో నొందురులకు తోడ్పడుచున్నామని చెప్పటలో నేను వేలకొని మాతానకుల ఆభిప్రాయములను కృతజ్ఞకరించుచున్నా నని నమ్ముదు. వైవక్యము మీరు విజయ మొందెదరుగాక యని కోరుచున్నాము. దైవసహాయమున మేమును మాదేశవైసంత ఉత్కృష్ట సహాయము నొనరించెదము.

వైద్యశాలానౌకల నెదిరించుట.

లండను, ఏప్రిల్ 29:— మార్షిమాసము 10 గ తేది రుషింపబడిన గిల్వెఫర్డుకాని అను వైద్యశాలానౌక టూర్నిడో

చేయబడినది అధికారుల దర్శాపుగా నిశ్చయమైనది. మొదట వదలబడిన టూర్నిడో గురితమైన. రెండవ టూర్నిడో నౌకకు తగిలెను గాని యది ప్రేలలేదని నాకాదళాధికారులు ప్రకటించుచున్నారు.

యుద్ధకార్యాలయము నూతనపు పేర్పాటు.

లండను, ఏప్రిల్ 29:— సైనికసంఘపు టుపాధ్యక్షుడుగను, ఆర్టింగు డిప్యూటీ యుద్ధకార్యదర్శిగను ఇయాను మెక్ ఫన్నెన గారిని మిల్నరు ప్రభు వేర్పాటుచేసెను. యుద్ధకార్యాలయమున పరిపాలనాసంబంధముగ కార్యములయందు డి యేర్పాటువలన మిల్నరు ప్రభువునకు సహాయులవడ గలదు.

సామ్రాజ్య మహాసభ.

లండను, ఏప్రిల్ 29:— మహాసభ యెప్పుడు సమావేశ మగునదియు నిశ్చయముకాలేదు. ఏయే విషయములు చర్చితములగునో సభవారే తీర్మానింపవలసి యున్నదని ప్రజా సభ యందు హామ్యవిన్నగారు చెప్పిరి.

మంత్రివర్గమును మార్పులు.

లండను, ఏప్రిల్ 29:— ప్రధానమంత్రి విజ్ఞాపనము వై రాండ్లా ప్రభువు తన రాజీనామాను రద్దుపరచుకొనెను. ద్యూట్ గారి రాజీ విషయమై మరల వదంతులు ప్రారంభమైనవి. ఈయనకు జడ్జివదలి లభ్యమగుననియుం యాయన స్థానమును లిబరలు పక్షమునకు చెందిన ఎడ్వర్డు హెట్ట ఎం. పి. గారాక్రమింతురనియు యనుకొనుచున్నాడు. వింబాక్ను ప్రభువు స్థానమును మిడ్జిల్సు ప్రభు వాక్రమించు ననుకొనుచున్నాడు.

ప్రార్థన

తీవ్రతముమగు సంగ్రామము.

శత్రువు లోడింపబడుట.

లండను, ఏప్రిల్ 29:— సర్ డగ్లసు హేగు గారిట్లు తంత్రి వార్తను ప్రచురించుచున్నారు:— తీవ్రముగ ఫిరంగులు కాల్చు బడిన పిదప, బలమగు శత్రువైద్యములు మెటరను పరిసరమున నుండి జల్పికువరకునుండి ఆంగ్లేయుల స్థానములను ముట్టడించి నవి. ఈ ప్రేమకు ఉత్తరభాగమున శత్రువులు దెల్లియును నెదిరించిరి. మిత్రమండలి వారి రంగమునందంతటను ఘోరమగు యుద్ధము జరిగినది. వైరివై నికు లనేకపర్యాయము లతిపట్టుదలతో కుమ్ముల నెదిరించి మాపంపులయందు చొచ్చుకొనజూచిరి గాని 21, 25, 49 ఆంగ్లపటాలములు వారిని తరిమివేసినవి. శత్రువుల కధికమగు నష్టములు కలిగినవి. షెర్నెరుబర్గ్, రూజ్ పర్వత ప్రదేశములయందును గుట్టలపై వైరులొనర్చిన ముట్టడులను పరానువారు తొలగ గొట్టిరి. శత్రువులు కొన్ని స్థలములయందు పరానువారి పంక్తులలో జొచ్చుకొనిరి. ప్రతిముట్టకుల నొనర్చి, వెంటనే ఆస్థలములనుండి పరానువారు వైరివైద్యములను తరిమివేసిరి. తీవ్ర సంగ్రామాంతరమున దెల్లియును పటాలములు శత్రువులను తరిమివేసినవి. శత్రువు లధికమగు నష్టమును పొందిరి. మిత్రమండలి వారిరంగములయందు దనేకస్థలములలో సమరము నడచుచున్నది. వాతావరణ స్థితి ప్రతికూలముగ నుండుటచే విమానముల స్థితి కొన్ని బాంబులను మార్తమే వేయగలిగినవి.

శత్రువైద్యపంక్తులలో చొచ్చుకొనుట

లండను, ఏప్రిల్ 29:— రాత్రిభాగమున జర్మనీయులు హంగార్డు అరణ్యముపై ననేకపర్యాయములు గవిసిరికాని వారి యత్నములు విఫలమయ్యెను. విల్లర్సు బ్రిటనొనుండి లూయసు నదివరకును, మెస్సిరినోయనులకు నడుమనున్న ఫిరంగులు కాల్చబడినవి. అప్పుడు ఆల్సెనులోనను కోర్చి ప్రదేశమునను మావైద్యములు శత్రువైద్యపంక్తులయందు చొచ్చుకొని పైని కుల గొందర బంధించినవి. ఫానెను కారియర్స్ అరణ్యరంగములయందు ఫిరంగిదళములు విజృంభించినవి పరానువారు ప్రకటించిరి.

వైరివిమానముల గూల్చుట.

లండను, ఏప్రిల్ 30:— ప్లిమాంటురంగమున మరల ఉత్తర దక్షిణములయందు ఉభయవైద్యము లొంగొంటివై ఫిరంగులు కాల్చుకొనినవి. ఆల్సెను తూర్పుభాగమున ఓయిజి నదినివాటుటకు వైరిదళము యత్నింప, మాఫిరంగులు గురి చేయబడి అదందు చెదరగొట్టబడెను. 27-వ తేదిని శత్రు విమానములు రెండు గూల్చబడినవి. శత్రుస్థానముపై మా విమానములు రి వేల కిలోగ్రాముల బాంబులను వేసినవి పరానువారు ప్రకటించిరి.

పదాతిదళ సంగ్రామము.

వైరులను దండించుట

లండను, ఏప్రిల్ 29:— ఆంగ్లేయుల ప్రధాన స్థానముల నుండి రైటరు విలేజుకుడిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు: పూర్వీకలు ఉత్తరభాగమునుండి, యించుమించుగ మెటిరను వరకుండు రంగముపై పదాతిదళయుద్ధ మారంభమైనది. ఈ రంగ మధ్యభాగమును పరాను సేనలును, పూర్వభాగమును ఆంగ్ల వైద్యములును రక్షించుచుండెను. లోక్రియెర్డ నపజయ మొంది నందులన శత్రువులు నూతనయుద్ధవిధానము నవలంబించి మమ్ములను తీవ్రముగ నోడింప పన్నాగముల బన్నుచుండిరి. ఇంత వరకును పర్యవసానమును మా కనుకూలముగ నున్నది. ఉదయము రి గంటలకు పదాతిసేనలు మమ్ముల నెదిరింప వాటి నోడించితిమి. ఈ సంగ్రామము పూర్ణజలువరకు వ్యాపించెను. ఈ ప్రేమకు వైరులు ముట్టడింప లేదుగాని, ఆస్థలముపై గూడ ఫిరంగిగుండ్లు పడినవి. దెల్లియునులందు రంగమును పక్షింప బలమగు వైరిసేన నరుదొంచినవి. గానివాటిని దెల్లియునునని కులు తరిమివేసినవి. సమరభూమియందు దంతటను శత్రువుల తీవ్రముగ దండింపబడుచున్నాడు. వీరుతమ వైద్యమునుమొందు వెనుక లాలోచింపక నిష్కారణముగ వ్యయపుచ్చుచున్నారు. ఈ వైద్యవ్యయమునకు తగినఫలితము సూక్ష్మమైయున్నది. తమ మాతనవిధానము సఫలము గా కుండుట జూచి జర్మనీయులు షెర్నెరుబర్గ్ మాంటురూజాలపై బహిరంగమగు ముట్టడి నొనర్చిరి. జర్మనీయులు ఫిరంగిదళమున బలసంపన్నులైయుండి తమ బలమును అతివిస్తారముగ నుపయోగించుచున్నారు. గాని కొండలయందుండిన పరాను వైద్యములకు బలమగు రక్షణస్థానములున్నవి. ఈదళములు జర్మనీయులకు సరియగు ప్రత్యుత్తరము నొనరుచున్నది. వాయుమండలమున నెచ్చట జూచిన విమానసంచారము గాననగును. ఈసంగ్రామము ఆంగ్లపరానుదళముల విక్రమమును మెరుగింపని నుస్థించుచున్నది. సంగర మింకను ముగియలేదు. ఏడేనిమిది గంటలనుండి యొకముట్టడి జరుగుచున్నది గాన శత్రు సేన లోడింపబడెనని యింతత్వరలో చెప్పజాలము. జర్మనీవైద్యము బహిరంగమగు స్థలముల యందుండి ఆంగ్లపరాను దళములతో పోరుచుండెను గాన సాయంకాలమునకు జర్మనీయులకు విశేషమగు నష్టములు కలుగును.

లండను, ఏప్రిల్ 28:— బ్రిటిషు ప్రకటనము— లోక్ర సమీపమున శత్రువు తెదిరిందిని నిన్న తెలుపబడిన యుద్ధ మానందు తుపాకులను పురఫిరంగులను ఉపయోగించి మేము వారిని తరిమివేసితిమి. మెటిరను మొదలు పూర్తి జీవివరకును గలరంగమంతటిని నేటియుదయము శత్రువులు భయంకరముగ నెదిరించి గాను షెల్లులను ప్రేలుకు వస్తువులను ఉపయోగించిరి. సార్పి మొదలు లెస్సెరకువరకు, గివెంబి మొదలు నియల్ వనమువరకువరకు ప్రదేశములందు శత్రువులు తీవ్రముగ ఫిరంగులను గాల్చిరి. 26వ తేదీని శత్రువులు పట్టుకొనిన ప్రదేశమును మేము నిన్న రాత్రి మరల వాక్రమించుకొంటిమి. మేము 50 గురు కైదీలను మూడు మరఫిరంగులను బట్టుకొంటిమి. ఆల్సెర్డనకు దక్షిణతటమునను న్యూ విల్లివిటూగీ సమీపమునను బారుల నొనరించి మే మనేకమంది కైదీలను నాలుగు మరఫిరంగులను బట్టుకొంటిమి.

లండను పార్తా సంఘము వారిట్లు చెప్పెనున్నాడు:— ఆల్సేరియను లొనరించిన ఘనకార్యములను ఫిల్లెమాన్డ్ లాగారు పూర్తిగ నెరిగియున్నారని నాల్గవ వై న్యాధిపతి బర్దవుడ్డుగారి ధ్వారా ఆల్సేరియను దళములకన్నిటికొక సంగో యంపబడెను. ఉత్తరమున ఆల్సేరియను లొంగిన మహావిజయమును గూడ వారెరింగియున్నాడు. ఆ మహావిజయమున కాపలాశ్చమును వారభినందించిరి.

లండను, ఏప్రిల్ 28:— అమెరికా ప్రధానకార్య ముమునద్యున్న రైటుగారిదిలేఖకు డిల్లు తలపెట్టెనున్నా. పరాసునై న్యాధిపతి యాచూన్యమున అమెరికాబలము పరాసు రజరంగమునందలి పంక్తిని ప్రవేశించెను. అమెరికా నైనికు లందఱును పరాసునై న్యాధిపతియం దమితవిశ్వాసము నొలిగియున్నారు. ఈఅమెరికా ముఖ్యప్రదేశముమీద ససా ధారణముగ ఫింగులు కాల్యబడుచున్నవి.

శత్రులపరాజయము.

లండను, ఏప్రిల్ 29:— విశేషము లీ క్రిందివిషయమును గూర్చి సమాచారప్రాముఖ్యము తెలియబరచు చున్నారు:— కొండలపంక్తిని పట్టుకొనవలయునని శత్రువు లత్యంతసాహస ముతో సెనరించిన మొదటిప్రయత్నమున వారుగొప్ప పరా ధవము సెందుటకంటె నెక్కువగా వినాశకరఫలిత మెద్దియు నుండజాలదు. ఆకొండల పంక్తియందలి ప్రస్తుతపుమిత్రమండలి వారిస్థితి కెక్కులునందలి శత్రుస్థితి కపాయకరముగ నున్నది. ఈప్రస్తుతార్థ ప్రదేశమునుండి క్రిందికి దక్షిణతటమున వారు 18 పట్టణముల నుపయోగించిరి. ఈ త్రరమున మరిరెండుపట్టణ ముల నుపయోగించిరి. ఇరువారులందరి ఫింగులతీవ్రత ఇప్పుటి కంటె నెక్కువగా ను ఎక్కువగా భయంకరముగ నుండలేదు. విజయవంతముగ మన నైనికు లాత్యంతరక్షణ మొనర్చుకొను కొలందిని శత్రునైన నివహ ము లపరిమితముగ గూలసాగెను. ఇంతమంది కింతటి సైబార మరణ మింతవర కన్నడును గలిగియుండలేదు. ఆదివారమునా డ్దదివరకే జర్మనులు విశేషవృద్ధులును బొందిరి. నిన్నటిదినము వారిసైన్యములు మరిచేను కొయబడినట్లు ఉరుమాడబడిన. ఇరు వ్రాత్రు లిట్టిపాదశయమును, మధ్య పరాసుదళములు నుండి ఏచ్చట నిగుమంతయు పిరుదియక పోరాడినవి.

అమెరికా

అమెరికావారి యుద్ధపురిపోర్లు.

వాషింగ్టను, ఏప్రిల్ 29:— కెమ్మెలు నవ్వమైనందున స్వర్ణ సంతృప్తికరముగలేదు. గాని సుమర ఫక్రసాహము నై టిక బలాధిక్యతవై నాధారపడి యుండును. స్వచ్ఛందముగ కను త్యవహరముల నిర్వహించుకొను సాహధ్యము మిత్రమం పలి వారికి లేకుండలేయవలయునని జర్మనీయులు యత్నించి యున్నారు. కాని వారియత్నము సఫల మైనది గాదు. సంగ్రామరంగము విస్తరించినది. అమెరికానుండియు ప్రాన్సు ఆంగ్లేజీయులనుండియు సైన్యములు రాకమున్న మిత్రమండలి కోడింపవలయునని యత్నించి, జర్మనీయులు తమ యత్నమున విఫలమనోరధులైరి. సైన్యమున సంభవించిన నష్టములకు పూంతుబయ్యెగాక, కీమతులైన క్రొత్తనైనికుల ననేకులను యుద్ధరంగమునకు బంపుట అమెరికావారికి విధియైయున్నది. మిత్రమండలి సైన్యములకు చుట్టవేసి ఆరాసునుండిఆంగ్లేయుల ను తరిమివేసి యనంతరమున ఆస్థానమును ఏమియున్నను బట్టుట యు ఈ ప్రెసు ప్రధాన స్థానమును పాడుచేయుటయు జర్మ నీయుల యుద్ధయములై యున్నవి. అమెరికా సైన్యములు వి విధరంగములయందు యుద్ధమున పాల్గొని తమపరాక్రమము ను గనుపరచినవని యుద్ధపు కాళివారు తమ నివేదికయందు వివరించిరి.

ఆస్ట్రేలియా

మెల్బోర్న్, ఏప్రిల్ 28:— యుద్ధ సమయమునను, అనంతర మైదొండవరకును ఆస్ట్రేలియానులు తయారుచేయు యుద్ధ పరికరముల నన్నిటిని సామ్రాజ్య దొరతనమువారు కొనుక్కొను టకు కంట్లాట్టు చేసికొనిరని హవానుగారు తెలిపిరి. సత్తు అత్యుక్తమున ఇంతకాల మిదివర కన్నడును కంట్లాట్టు జరిగియుండలేదు. ఈ కంట్లాట్టు ఆస్ట్రేలియావారు సామ్రాజ్య మునకును చాల సహాయకరముగ నుండగలదు.

రష్యా

కొయిజరు చక్రవర్తి

అమ్మకెర్డాము, ఏప్రిల్ 29:— కెమ్మెలు పర్యతమున కై జరిగిన సంగ్రామమునంతయు 25-వ తేదీని కొయిజరు చక్ర వర్తి మాయమందెను.

కోపను హేగను, ఏప్రిల్ 28:— రెడ్డుగార్డుల కట్టకడ టిట్ల దుగ్గ మగు నైబోర్డును రైటుగార్డులు పట్టుకొనిరి. దుగ్గ మును గాపాడ నెంచిన నైనికల్పదలును నివారులైరి.

ఫిన్లాండులోని దౌర్జన్యములు

స్కాండినేవియా సాంఘికవాదులు యశస్వతు. స్టాహోము, ఏప్రిల్ 29:— స్కాండినేవియా రామ భారలు ఫిన్లాండు వైటుగాడ్డు మంత్రియగు గ్రిఫెస్బర్గగా రిని సందర్శించిరి. స్కాండినేవియా సాంఘికవాదులు ఫిన్లాం డునందలి దౌర్జన్యము లాపవడవలెనని కోరుచున్నారని యాత నిక విన్నవించిరి. ఆనవసరముగ జోక్యము కలుగజేసికొనుచు న్నారు గాన యీ విషయము పాలకులకు తెలియజేయబడ వని మంత్రివాలుచెప్పెను. ఇట్లే మరియొక రామభారవర్గము జర్మను ప్రతినిధిని సందర్శింప యాత డి విషయమునుగూర్చి యాలోచింతునని రామభారులతోడ చెప్పెను.

క్రిమియా వ్యవస్థ.

అమ్మకెర్డాము, ఏప్రిల్ 29:— క్రిమియాండు రెం డుపక్షము లేర్పడినవి. నగరమున్ను, నాకాశ్రయమున్న శత్రు వులవర మొనర్చుమని సిఫాయలు వాదింతురు. గాని ఆస్ట్రేలియా జర్మనీసైన్యముల నెదిరింపవలసిన దని వాదింతురు వాదింతు రని సిబాస్టుపూలునుండి తెలియవచ్చినది.

రష్యాండు రాజపదవి.

ఫిన్లాండులో ఘోరమగుసంగ్రామము. లండను, ఏప్రిల్ 29:— పెట్రోగ్రాడునుండి చాలకాల మున నుండి సమాచారమెద్దియును రాలేదు. రూటరు వార్తా స్థానమువారు 28-వ తేదీని పంపినతంత్రీవార్త స్టాస్కోమునుండి వచ్చిన సమాచారమును ధ్రువపరుపకున్నది. జర్మనీయులు మరల రాజును రష్యాండు నెలకొల్పుదునని స్వీడనువా రూహించిరి గాని రాజపదవి మరల స్థాపితమయ్యెనని రూటరు వార్తా స్థానమువారు తెలుపలేదు. రూటరు పంపిన తంత్రీవార్తలయం దు ఫిన్లాండున రెడ్డు వైటుగాడ్డు సైన్యములకు ఘోరమగు యుద్ధము జరిగినదని వివరింపబడినది. గాయపడిన రెడ్డుగాడ్డు సైనికులు పలువురు రైలుమార్గముండి పెట్రోగ్రాడునగరమున దిగుచున్నారు. ఫిన్లాండు సైనికులు రష్యాసరిహద్దును దాటు యత్నించినచో వారిని పట్టుదలతో నెదిరింపవలసిన దని రష్యాసైన్యముల కాజ్ఞయయ్యెను. కాడ్డు క్రిమయాపాలక వర్గములక్రిందనున్న సైన్యములను విడగొట్టవలసినదని దొరతనము వారాజ్ఞ యొచ్చిరి. సైబీరియా తాత్కాలిక పాలకవర్గము మం చూరియా ఉత్తరభాగమున నొక ప్రకటన మొనర్చెను. మిత్ర మండలితోడ మైత్రి నేర్పరుపవలసిన దనియును, రష్యాండును స్థిరమగు పాలకవర్గ మేర్పడువరకు పాక్షికములయందు విదేశ సైన్యముల నెలకొల్పట ఆవశ్యకమనియు మై ప్రకటనమున వివరింపబడినది.

జర్మనీ

సంధిరాయబారములు.

అమ్మకెర్డాము, ఏప్రిల్ 29:— సంధిరాయబారముల వారంభింప చేరనులుకున్నోర్మకు, బెర్యును గార్లు బుఖారెస్టు నకు విచ్చేసిరి.

ఉక్రెయిను, జర్మనులు.

ఆర్థిక సంబంధముగు సమాధానము. అమ్మకెర్డాము ఏప్రిల్ 29:— ఉక్రెయిను జర్మనీ రాష్ట్రములకు 28-వ తేదీని ఆర్థిక సంబంధముగు సమాధాన మొకటి జరిగియున్నది. ధాన్యము నష్టములగుగూర్చి ప్రత్యేక ముగ నొక యుద్ధాగ్నిగర్గ మేర్పడినదని తెలియవచ్చినది.

పారసీకము

పెర్షియా; జర్మను కుట్రలు.

లండను, ఏప్రిల్ 29:— పెర్షియాలో నిజీవల దొరకిన కాగితములలో ననేకము అమెరికాలోపలి పెర్షియాండును జర్మను ఏజెంట్లు విశేషముగ కుట్రలను పన్నుచున్నట్లు తెలు పుచున్నవి. పెర్షియాండుదలి జర్మనులు అమెరికనులవలె పెర్షి యనుల నతి ఏమ్యభావమున జూచెదరు. పెర్షియామీదనుగా గ్ పాకి చాల అసహ్యము. ఈకాగితములలో ననేక ముషీ రాజావర్తనండు జర్మను కాన్సులు వుస్తో అనునతడు అదివర లో కాన్సులుగ నుండిన వాసుమనునకు వ్రాసిన ఉత్తరములుగ నుండెను. పారసీకసింధు కాళి సమీపముననుండు బ్రిటిషువారి కపాయము గగింపవలయునని వాటియొద్దేశ్యము. ఒకఉత్తర మున వుస్తోఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు. “ఈమనుష్యులనుజూచు నపుడుకుట్రగలు (చాపలు) నాకుబాధకు నచ్చుచుండును.” మరి

యొక యుత్తరమును “సాధారణపు పారసీకుల పాటియైన చేయని నాయకులుగల నీచపుకాతివలన మన కేమిలాభము గలుగగలదు. దీనిబలముననే వశ్యము చేసికొనవలెను” మూడవ యుత్తరమునందు “ఇవటి ఆంగ్లల ఆస్తినుండి మనవద్దముల పూ ర్తిచేసికొన నెంచిన నెంత బాగుగనుండగలదు. ఆయనను పార సీకులు పనిచేసియున్నారు. వారిఅభిమానమును మనస్వార్థమున కుపయోగించుటకు మన మభిలషించుచున్నామను అభిప్రాయ మును నేను వారికి గలిగింపకూడదు.” జర్మను ఉద్యోగులవలెంత చర్యగూడ విజీవలన విశేషముకాగలదు. మరియొక లేఖయుం ది ట్లున్నది. “మీరు నాకొకవేయికాదు రెండువేలిచ్చెన మంటిరి. అందొకనకార్యముల కొకవేయియు మరియొక ప్రత్యేక కార్య మునకు మరివేయియు నొసగదమంటిరి.” నయడేర్మయరను డాక్టరు పెర్షి యనులను పండులను ఈ త్రరములందు వాడుచు వచ్చెను.

ఆస్ట్రేలియా

ఆస్ట్రేలియాలో జర్మనులయెడ వైరభావము అమ్మకెర్డాము, ఏప్రిల్ 29:— సైనికులు అనుపడినను రెక్కజేయక రైలుబాటులో స్టా యెనీలు పలువురుచేరి జర్మ నులకు చెందిన యొకభవమునపు కిటికీలను పగులగొట్టిరి. మిత్ర మండలివారిని హర్షించుచు జర్మనులయెడ వైరమును వెలువ రించుచు పాటల నీ ప్రజలు పాడిరి

హంగరీ మంత్రివర్గము

అమ్మకెర్డాము, ఏప్రిల్ 9:— డాక్టరు వెకర్లీ గారు హం గరీయా మంత్రివర్గము నెలకొల్పిరి.

హాలండు

జర్మనీయులు కోరినవరతులు. పూర్తిగ తెలియకుండుట.

లండను, ఏప్రిల్ 29:— జర్మనీవా కేవిషయములం దెట్టి వరతులను హాలెండువారివై విధించియుండిరో, ఆ విక రములన్నియు లండను నగరమునగాని, హాలెండు ప్రజలకు గాని తెలియకున్నవి. గాని హాలెండువారు సరురమునకు దిగునట్లు చే నునలయునని జర్మనీవా రుద్దేశించి యుండలేదు. ఈ భావము హాలెండు దొరతనమువారియందు గన్పట్టుచున్నది.

చీనా

కూరహత్యలు

హెంఘాయి, ఏప్రిల్ 28:— సకుహూప్ కెయి ఫెం గులనడుమను రెండువందలమంది దోపిడి. గాండ్రోక రైలుబండి వాపిచేసి ప్రయాణికులలో మువ్వర జంపి 145 గాయపరచిరి. నుమారు 40 వేల డాలర్లను దోచుకొనిరి. మార్చిమాసముననుం డియు అరాచకులు రెండు విదేశీయులను బంధించి కైల్ అను అమెరికా దేశీయునితప్ప తక్కినవారి నందరను విడచిరి. కింగున్య, హంటంగు హోనను ప్రదేశములయం దనేకమగు పట్టణములు పట్టెలు దోచుకొనబడినవి.

నీవు భాగ్యవంతుడ వగుటకు

నే నొక మార్గమును చూపవచ్చునా? అట్లుయిన “ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము” ఈ అపూర్వ గ్రంథ ములో జర్మనీ గారడి, యోగద్యుష్టి, సభకట్టు, పరకాయ ప్రవేశవిద్య, వాయువేగ మనోవేగము, హస్తలాఘవము, ఇంగ్లీ ష ఇంద్రజాలము, క్రియాసాధనము, మంత్రకాస్త్రము, భూత వైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లపేక తమాషాలు, విచిత్ర వినోదవిద్యలు గలవు ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయ ముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధి యగుట, మనుష్యుని చంపి తిరిగి బ్రతికించుట, శరీరములైన తలకాయచేత మాటలాడించుట, కండ్లకు గంతలు కట్టుకొని చూడకుండా వస్తువులపేర్లు చెప్పట, భూమిపయన గజము యెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిలుపుట మొద లగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన నీవు అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలవని గ్యారంటి యిచ్చు చున్నాను. ఈ పుస్తకమును అచ్చుచేయుట ఈనెల ఆఖరుకు పూర్తియగును. ఈ గ్రంథమును ఇతిరులకు 15 రూపాయలకు అయ్యుబడును. ఈ గ్రంథము నే (ఫరఖాన్సు వారులకు) రు. 4 ల కే ఇవ్వబడును. ఫరఖాన్సు వారులుగా చేరువారు తమ ఫరఖాన్సు తోకూడ 1 రూపాయ మాత్రము మనోహర్దయద్వారా తమిణి మే యీ క్రింది విలాసమునకు తమ పేరును రికవ్రుచు చేయించు కొనినచో అట్టివారికి ఈ పరమరహస్యమైన గ్రంథమును ఐగత రు 3 లకు వి. పి. గ పంపబడును. (394-394) పి. ఆర్. జహ్నానం నాయు పు, ఒంగోలు. (బంటూరు జిల్లా)

The Great War.

(o)
(Reuter's Agency)

Great Britain

War Office Appointment.

LONDON, April 28.
The Press Bureau states that Lord Milner has appointed Mr. Ian Macpherson Vice-President of the Army Council and Acting Deputy War Secretary. Mr. Macpherson will thus be able to render him much needed assistance in dealing with the administrative business of the War Office.

The Imperial Conference.

LONDON, April 29.
In the House of Commons, Mr. Haining stated that the date of the Imperial Conference was not yet settled. The list of questions for discussion was a matter for the Conference.

Ministerial Changes.

Lord Rhonda Withdraws Resignation.

LONDON, April 29.
The papers state, that Lord Rhonda in response to an appeal of the Premier has withdrawn his resignation. The task of Mr. Duke's resignation has been revived. It is stated that he will become a Judge, and be succeeded by the Liberal M.P. Mr. Edward Shortt. The name of Lord Middleton is mentioned as a successor to Lord Winterton.

France

Obituary.

LONDON, April 30.
PARIS.—The death is announced of General Duchesne the commander of the expeditionary corps in Madagascar in 1894.

Russia

Situation in Russia.

Restoration of Monarchy Unconfirmed. Fierce Fighting in Finland.

LONDON, April 29.
The long silence from Petrograd has been broken by receipt of Reuter's telegram the latest of which dated the 23rd instant, do not confirm the rumours from Stockholm of the restoration of the monarchy in the person of the Tsarevitch which the Russian circles in Sweden anticipated as a probable German move. These messages from Petrograd describe fierce fighting in Finland between the White and Red Guards. Several trainloads of dead and wounded Red Guards have arrived in Petrograd, Frostericki, a popular Petrograd resort, while Viborg is cut off from Petrograd. Russian troops have been ordered to resist any attempt of the troops from Finland to cross the Russian frontier. The Commissions have ordered the disarmament of troops in the Governments of Kurak and Crimea. The Siberian Provisional Government in a proclamation in North Manchuria urges the establishment of solid relations with the Allies and recognises the necessity of the introduction of foreign troops in the Far East of Siberia pending the establishment of a fixed Government in Russia.

Barbarities in Finland.

Scandinavian Socialist Protests.

LONDON, April 29.
STOCKHOLM:—Socialist deputations waited on the Finnish White Minister M. Gripenberg, demanding the name of Scandinavian socialists a termination of the barbarous cruelties by the White Guard against the Red prisoners. M. Gripenberg refused to transmit the representations on the ground that they were unprecedented interference. Another similar deputation waited on the German Minister, and it was promised that the matter should receive attention.

Situation in Crimea.

LONDON, April 30.
AMSTERDAM.—It is reported from Sebastopol that the Labourites in the Crimea, favour a surrender of the town and harbour of Sebastopol without resistance, but the sailors decided to oppose the Austrians and Germans.

C. Powers and Ukraine.

LONDON, April 30.
AMSTERDAM:—An economic agreement between the Central Powers and Ukraine was signed on the 23rd April. It is stated that a Grain Bureau has been formed to deal with the supplies of grain.

Last Fortress of Red Guards. Captured by White Guards.

LONDON, April 30.
COPENHAGEN: White Guards have captured Viborg which was the last strong fortress of Red Guards. Nearly all defenders were killed.

Petroleum from Baku Export Ceased.

LONDON, April 29.
AMSTERDAM:—Exports of petroleum from Baku has ceased. It is reported that oil well has been destroyed.

Sweden

HUGE COMBINE FORMED. To Control Import Trade. Boycott of Pro-Entente Neutrals.

LONDON, April 30.
CHRISTIANIA: It is learnt from an excellent source that a number of great German and Austro-Hungarian concerns, including the German Oriental Company, the North German Lloyd, and Lohmeyer have formed a huge combine named Europäische Handels Gesellschaft at Bremen. The objects are to control and centralise the import trade of war products, animals, vegetables, textiles, minerals and raw materials from Russia, Persia, Manchuria, China, Turkestan, Rumania and Finland, also to organise a union of all exporters in the above countries, who did business with Germany before the war and to cut off neutrals who deal with the Allies from products of these countries and from all commerce with the Central powers. Other objects are to organise a boycott and undermine the financial and commercial position of Pro-Entente Neutrals, and to form a Central Power commercial block, including friendly Neutrals. The Company will be officially liquidated a year after peace is signed, but it will continue unofficially.

China

The Internal Situation in China. Brigands Murder and Plunder.

LONDON, April 28.
SHANGHAI. Two hundred brigands held up a train between Hsuehchowfu and Kaifeng, shot three passengers dead and wounded fourteen and plundered forty thousand dollars in money and goods. Since early in March, brigands have captured five foreigners but all have been released except an American engineer named Kyle. Innumerable country towns and villages in northern Kiangsu, Shantung and Honan have been sacked.

Holland

Holland and Germany. Germany's Demand Granted.

LONDON, April 29.
A "Daily News" telegram from Rotterdam states, that Holland has surrendered to Germany after a period of twenty-four hours, in which the position was suddenly reported to be serious, with everyone invited to believe that the question of peace or war was in the balance. It may safely be accepted that sand and gravel transport will shortly be resumed, and that an economic agreement will be announced greatly to the profit of Germany, who will again compel Holland to supply finished goods in return for raw material.

Full German Demands Unknown.

The full demands of Germany upon Holland are not yet known in London or even by the Dutch public. But there are indications that the Dutch Government is less apprehensive that Germany wants to force Holland into war at present.

An Orange Book Issued.

LONDON, April 30.
AMSTERDAM:—The Foreign Minister has presented to the States General an Orange Book dealing with a variety of questions which have arisen between Holland and Belligerents since December 1916. In a memorandum dated the 5th October 1917 relating to Dutch regulations regarding the admittance of captured ships to Dutch ports particularly the case of German vessel "Marie" alleged to have been captured by a British ship which entered the port of Tandjongpriok in Java. The British Government strongly protested against the peculiar and unsound views adopted or invented by the Netherlands Government during the present war in matters of international law. The British Government expressed surprise at the association of the name of the Hague with such views which was bound to be a serious factor for the British Government's consideration in deciding upon the meeting place of the future Legislative Conferences.

Embargo on Tin Supplies. Embarrassment in America.

LONDON, April 29.
NEW YORK.—The officials are perturbed at the embargo on exports from the Dutch East Indies from April 22nd. Especially the embargo on tin as supplies are needed for munitions and food preservation. The American production is only ninety tons. Probably Bolivia will be looked to for supplies.

United States

Maintenance of Interned in America Relief Committee Formed.

LONDON, April 27.
WASHINGTON:—The State Department announces that Germany, through Swiss and Swedish Legations must pay for the keep of the enemy Aliens interned in United States also their families. The National Committee is being formed in order to raise subscriptions to assist the Lawabiding enemy Aliens who become objects of charity.

Central Powers

C. Powers and Rumania.

LONDON, April 30.
AMSTERDAM:—Baron Kuhlman and Baron Burian have arrived at Fuharest in order to resume peace negotiations.

Anti Germanism in Austria.

LONDON, April 3.
A large crowd of Slovenes smashed the windows of German buildings at Laibach in spite of the intervention of troops. The crowd sang anti-German songs and cheered the entente.

SITUATION IN AUSTRIA. Cabinet Being Formed.

LONDON, April 29.
AMSTERDAM.—Dr. Wekerle is forming a new Hungarian Cabinet.

Attacks on Hospital Ships. Admitted in a German Message.

LONDON, April 29.
The Admiralty announces that an official enquiry shows conclusively that the hospital ship "Juilford Castle" which was attacked on 10th March, was struck by a torpedo. The first torpedo discharged missed, the second hit the vessel but happily did not explode. The Admiralty quotes a German wireless official message of the 24th April, in which, in the course of challenging British figures of shipping losses, Germany says these ignore "Hospital ships and other shipping space which is particularly exposed to and attacked by U Boats."

Western Front

Severe Fighting on Whole Front. Allies Repulse All Attacks.

London, April 29.
(11.20 P. M.)—To-night's communique from F. M. Sir Douglas Haig says:—Following a most intense bombardment, strong enemy forces violently attacked the French and British positions from the neighbourhood of Meteren to Villebeke. The enemy also attacked the Belgians northward of Ypres. Very severe fighting developed on the whole Allied front. The Twentyfifth, Fortyfirst and Twentyfirst British divisions completely repulsed all attempts to enter our positions in spite of a constant succession of determined attacks in great strength, maintaining their line intact. The enemy's losses were very heavy. The French repulsed very heavy attacks on the hills about Scherpenberg and Mont Rouge. At the points where the enemy penetrated a short distance into French positions, they were quickly driven out and the greater part of the ground regained by counter-attacks. The Belgians repulsed all attacks at or sharp fighting, inflicting heavy casualties. Fighting is continuing at certain points along the Allied battle fronts. Owing to bad weather aeroplanes dropped few bombs on the various targets.

Reciprocal Artillery activity. Enemy Lines Penetrated.

LONDON, April 29.
(4.55 P. M.)—A French communique says:—The Germans during the night attempted several attacks on Hangard Wood but our fire stopped all attempts. There was great reciprocal artillery fire from Villers Bretonneux to the River Luce and between Lagny and Noyon. Our detachments penetrated enemy lines in the region of Corbeny towards Courcy on the right of the Meuse and in Upper Alsace and brought back prisoners. There was very lively artillery fire on the front of Fosse Wood and Caumeres Wood.

Two Enemy Aeroplanes Felled.

LONDON, April 30.
(12.45 A. M.)—Last night's French communique says:—There was reciprocal artillery activity north and south of the Aisne in the region of Fiemont. An enemy detachment attempted to cross the Oise east of Arennes but was caught by our fire and dispersed. Two enemy aeroplanes were brought down on 27th April. Our machines dropped six thousand kilogrammes of bombs on enemy establishments.

Enemy Employs to Crushing Tactics. Terrible Punishment Inflicted on Enemy.

LONDON, April 30.
(10.25 P. M.)—Reuter's correspondent at British headquarters telegraphing this evening says:—An enemy infantry attack developed over a wide front, extending from north of Voormezele nearly to Meteren. The strategic object was apparently a crab claw movement, converging upon the hill chain towards Mont Cat. This front was held by the French in the centre and our divisions on the flanks. The enemy's failure to make progress at Lore, undoubtedly influenced the enemy to resort to crushing tactics, but news so far is eminently satisfactory. Up to this afternoon the day had gone in our favour. The infantry attack began at six o'clock with an attempt to advance towards Scherpenberg. This was completely held up at first. During the morning the battle extended above Voormezele and although Ypres was not attacked, the bombardment extended thereto. An enemy reconnaissance in force against the Belgians was repulsed. Everywhere on the battlefield terrible punishment is being inflicted on the enemy, who has thrown in divisions with lavish disregard for sacrifices and is once again paying the full price for no result. The Germans realising that they were not making progress modified at crab claw idea into more direct attempt against Scherpenberg and Mont Rouge. The Germans are making intense use of their great artillery strength, but the French garrisons on the hills have splendid cover, and their seventy-fives and our field guns furiously reply. The air is full of aeroplanes mostly on observing work. It is abundantly clear that the day's story, when told, will be to the glory of the French and British arms. The battle is not yet over but for an attack which has been in progress seven or eight hours without making headway, it is not premature to say it has failed. The German army will be weaker by many thousands by sunset to-day, for they have been fighting all day in the open while the French and the British have remained anywhere left prepared defences.

The War Conference at Delhi.

Second Day's Proceedings.

Viceroy's Closing Speech.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENT.)

(BY WIRE.)

DELHI, April 29.

H. E. the Viceroy in opening the proceedings of the Conference on the 29th April spoke as follows:—

YOUR HIGHNESSES AND GENTLEMEN:—

Before proceedings with the agenda which you all have in your hands, I wish to inform this conference that I have received notice of a resolution from the Hon'ble Mr. Khaparde. The resolution is as follows:—"That this Conference recommends that in order to invoke the whole-hearted and real enthusiasm amongst the people of India and successfully to mobilize the man power and material and money the Government in England should without delay introduce a bill into the Parliament meeting the demands of the people to establish responsible Government in India within a reasonable period which would be specified in the statute. We feel confident that the inauguration of this measure will make out people feel that they are fighting for their Mother-land and for freedom, in the defence of their own rights in an Empire in which they possess the same status as other members thereof. And we are further sure that if the imagination of our country is captured and its enthusiasm so encouraged, it can easily equip itself to be the bulwark which will save Asia from the tide of oppression and disorder." This Conference recommends that all racial distinctions should be removed forthwith and Indians and Europeans should be treated as the Kings equal subjects in all departments of public affairs."

I have no intention myself of discussing the merits or demerits of the proposed resolution, but I think out of respect to the Conference and courtesy to the Hon'ble member who has given notice of the resolution that I should inform the conference of the reasons, the paramount, the cogent reasons which impel me to declare the resolution out of order. Now in the first place this Conference is a war Conference. It has been summoned for the purpose of discussing how best India can help the Empire in man power and in the matter of resources. Well to my mind, it is a fundamental principle, governing all public meetings that a public meeting should confine itself to the matter for the discussion of which it has been called together and on this fundamental ground I feel it is necessary in the first place to say that this resolution does not come within the scope of this Conference and secondly to remind the Hon'ble members also that they have been summoned as representatives from various parts of India not because of their qualifications to discuss large questions of policy, questions which should be discussed in the Imperial Council and other Councils, but to consider this one sole subject. I think it would be unreasonable to ask the Hon'ble members who have come here to go outside their sphere as I should have to do if I were to admit them to a discussion of that sort. But there is another point that I should like to bring before this conference. If I were to admit this resolution I should have to admit discussions on any question which any Hon'ble member of this Conference considers should be treated as a condition precedent to the proposals for the assistance of the Empire. I would ask the Hon'ble members of this Conference to consider what

An Impossible Situation

Might thereby arise. We should have to discuss many subjects, I do not discuss their merits, many subjects and by the time we had finished these subjects we should not have got to the matter in hand. I would ask the Hon'ble member who suggested this resolution to consider how reasonable it would be for all you busy men who have come together here, who have been asked for one particular purpose to discuss this question here when there is a Tribunal before which these matters are discussed. But there is a last point which I should like to bring prominently to the notice of the Hon'ble member who wishes to move this resolution and that is this. This conference is composed not only of representatives from British India, but many of the ruling princes have come here to show that in this Imperial matter they have no interest distinct from British India itself. [hear hear]. There is a fundamental governing principle which rules the relations between the native states and British India and that is that we in British India do not interfere in the internal concerns of native states and conversely we do not except on their Highnesses to interfere in our affairs. Therefore on this occasion if this resolution were admitted we should be asking their Highnesses to discuss and to vote on a matter which I for one distinctly say is not in their purview and I feel that their Highnesses would be the first to disclaim any wish to do so and would in fact decline to do it. Therefore, on all these grounds, I am bound to rule this resolution out of order. I gave the Hon'ble Member notice of my intention and I told him that I should put the resolution as he drafted it before the Conference and I also told him that I should inform the Conference of the considered opinion which I have arrived at upon his resolution to show that I had considered it carefully and after due consideration had felt that it was not in my power to accept it.

Viceroy's Concluding Speech.

Your Highnesses and Gentlemen; we have now come to the end of our deliberations and I think you will all agree that it has been good for each one of us to have been here. It has been an experience and an inspiration, an experience that has never fallen to the lot of any one here, an experience which no one in India has ever had. From all the ends of India you have been gathered together representing, I hope, every shade of opinion and every possible community. You have come here, you have taken counsel together, you have had

have been willing to sink all minor differences for the moment and to think and consider what you can do for your King, for the Empire, and for your country. I am proud to have had the privilege of presiding over such a Conference. Now that you are going back to your homes I want you to take with you the words which His Highness the Maharajah of Alwar uttered in his speech just now "you are going to perform without fail what you have resolved here." You are going back to your provinces fortified and inspired by the days of labour that you have spent here. I have to thank those gentlemen who have come from the ends of India to consult and consider together here. Every province except one has been represented by a delegation.

The Burma Government.

has only one representative here, the Hon'ble Mr. Maung Bah Too. I take upon myself the full responsibility for not having issued a wider invitation to that province. It was not because I undervalue the assistance that Burma can give, not because I do not know that Burma wishes to be identified in every way with India in this great movement, but because I was sure the inconvenience of travelling would be so great, I felt that it might be possible that the Burma delegates would arrive too late even for our deliberations and therefore I expressly did not invite Burma to send a delegation. I would say here that Burma has done great deeds in the past for the Empire, that she has contributed in men, that she has contributed in money and that Burma may well be proud of what she has done. I feel sure that she will soon have reason to be even prouder.

India's Loyalty.

Now with regard to the resolutions themselves, the first resolution it has been my proud privilege to forward to His Majesty the King Emperor as a reply to his gracious message, which I read to this Conference the other day. The second resolution will be forwarded through the Secretary of State to the Prime Minister. I said in my opening remarks that the eyes of the world were upon India and that I felt sure that we who are gathered together here are ready to quit ourselves as men. I feel perfectly confident that when these resolutions of the conference go out to Great Britain and to the Dominions it will be said that we have quit ourselves like men.

Domestic Matters.

I am perfectly conscious of the fact, I do not blink it for one moment, that there are representatives in this Conference who lay great stress upon certain domestic matters. I do not underrate their zeal in these matters, nor do I underestimate the importance of these questions which they would like to have brought up before this Conference but let me assure them that no prejudice has been done to the cause they have at heart, that rather the attitude of those who have been present here to-day, the fact that men who feel strongly on those questions should have been ready when the Empire calls to drop for the moment these matters and say "no this comes first," I say that this attitude will raise sympathy which must bear its fruit in due time.

Practical Side.

This Conference has had a practical side apart from the passing of these resolutions to-day. It has been of value in that we have been able through the committees to take the gentlemen into our confidence, that we have been able in questions of man power to tell them in the secrecy of the committee the work that we have been able to do and to set out the facts at our disposal why we as the Government of India, have found it difficult to do certain things, and why we urge those who come to the special committee not to press us upon certain matters. The sub-committees have their practical side and I feel sure that those who have been present on these committees will go away able to help us when they get back to their homes. I think Mr. Ironside in his speech suggested that he has not had very much opportunity while he was up here. May I assure him if that has been unfortunately the case that in an assembly like this, where you have to get committees together, it perforce happens sometimes that individuals do not get their chance, but if that has been so I can only say that it is to be thoroughly regretted and I hope that when Mr. Ironside goes back to Bengal he will with all that fervour and loyalty and desire to help the Empire's cause, for which he is renowned, throw himself into the work of his provincial committee and that he will be able to give us his unstinted assistance in the province of Bengal.

Present State of Things.

There is another side in which this Conference must have been of great value. In my closing address to the Imperial Legislative Council a month or so back, I asked the Hon'ble members when they went to their homes to try and educate people with regard to the difficulties and inconveniences which are inseparably connected with the present state of things. We have as many members know, very great difficulties in connection with our railways. Those difficulties must react upon our travelling public. I believe it to be a fact, that I am speaking without the book that we reduced last year something like a million train miles a month. Well, now go back from here and tell the people who after all do not know the causes of things, tell them why these things are in a bad state and how even in this little inconvenience which they suffer they are doing something to help. I believe we have only got to tell the people these things in order to win their co-operation and support but it is impossible for it to be done officially. It can be done by you, gentlemen, who are here officially. It can be done by you, gentlemen, who are here unofficially. It can be done by you, gentlemen, who are here in the confidence of the people.

Position of Imperial Legislative Council.

There is one matter in which I am sure we shall receive support in this conference. We have not dealt through the committee of the conference with the question of finance. Now I am very jealous of the position of the Imperial Legislative Council. The question of finance is essentially one in which we have to consult and carry with us the members of our Imperial Legislative Council. We have endeavoured through our informal meetings which have been held by the Hon'ble the Finance Member to do something towards enlightening certain members with regard to our financial efforts, but I am of the decided opinion that the matter is one which can only properly be discussed in our Imperial Legislative Council. In September we shall be in a position, I trust and hope, to discuss matters with the Imperial Legislative Council. There can be no direction in which India or the Government of India can fail to respond to the call from Great Britain when the call is made whether it is for men, whether it is for materials or whether it is for money. I feel confident that it will be the wish of India that we should try and see what response we can adequately make in the matter of finance, which is essentially a matter for the Imperial Legislative Council. Now this conference has been unique because we have had here not only representatives from the provinces but also as many as I think 16 ruling princes from the Native States. This has been a great Imperial Conference and therefore it is essential that their Highnesses should be represented. They have no interests from the rest of India. In Imperial matters they are one with India and the Empire and it has been a great benefit to us that they have been able to be here and that in all the resolutions that have been passed is embodied their willing co-operation as well as the willing co-operation of the whole of this country.

PRESS OPINION.

The "Pioneer's"

ALLAHABAD, April 30. The "Pioneer" commenting on the Conference recommendations says:—No reasonable person would expect to find any exceptional originality in the recommendations. The sub-committee were too large and unwieldy and moreover the Conference contained a small but vociferous element which one would naturally expect to take greater interest in blowing its particular trumpet, than in attempting to carry out the objects for which the Conference was summoned.

The "Indian Daily Telegraph".

LUCKNOW April 29. The "Indian Daily Telegraph" in congratulating the members of the War Conference and His Excellency the Viceroy on the splendid lead given to the rest of India says: The evidence of unity which has been reached despite Mr. Khaparde's motion to obtain some declaration from the Parliament on constitutional reforms, redounds to the good sense, ability and patriotism of the member who reflect opinion of all shades, and the Viceroy's assurance that India will not lose by omitting personal issues from a War Conference should satisfy all who may be of Mr. Khaparde's way of thinking.

"The Englishman."

CALCUTTA, April 30. Commenting on the Delhi Conference the "Englishman" says:—The spirit of the Delhi Conference was magnificent. We believe it reflects the spirit of the whole India and we trust necessary steps will forthwith be taken by the Government in order to translate the feeling at the conference in material contributions to victory.

The "Patrika."

The "Patrika" says:—The recommendations were as they should be and much appreciated and the Government may confidently count upon hearty and sincere co-operation of India in its war measures.

The "Bengalee."

The "Bengalee" says:—The recommendations are framed in a way that will generally commend themselves to the public.

The "Tribune."

LAHORE, April 30. Referring to the Delhi Conference the "Tribune" says:—It is not enough that the leaders should be ready and even anxious to help the Government. What is essential is that they should be able to inspire enthusiasm and the spirit of active service in the body of the people and this, it is believed by most responsible Indians, could only be

హాల్లెం, జర్మనులు.

జర్మనులతో పాటు లంగ్గిరింపబడుట.

లండన్, ఏప్రిల్ 29:— ఒక దినమున హాల్లెం లోని వ్యవస్థాపక కమిటీ సమావేశమైంది. జర్మనుల యుద్ధము, సాధించునట్లు ప్రశ్నించునట్లు ప్రశ్నించునట్లు మిగిలిన యుద్ధము. తుట్టుకున్న జర్మనుల కోర్కెలంగిరింపబడిన వని రాబయ చానునండి చిత్తభక్తుడు డెయిలీ న్యూస్ పత్రికకు తెలియజేసెను.

అచిరకాలముననే ఇనుకయు కంకరయు రవాణాచును.

అనంతరమున జర్మని వారికిని హాల్లెంనునట్లు ఆర్థికసంబంధ మగు సమాధానము జరుగును. ఈ సమాధానము జర్మనీయు లకు అనుకూలముగ నుండును. అపకృష్టవార్తలును బుచ్చు కొని హాల్లెంనునట్లు తయారైనవస్తువులను జర్మనికి వాడుట చేయునట్లు మున్నం డెర్బాలు జరుగును.

కనగిరి తాలూకాలో చేసిన మొదట్లోని గ్రామము

యొద్ద వల్లెలందు చింతకాయ పచ్చల్లో పురుగులు గలుగుటయు, కుక్క పిల్లలను నక్క పెంచుటయు అనునపు డెట్లైన నుండు వుల్లెలలో పూనుటయు జరిగెను. తాలూకాలో దగ్గ జూనియర్ ప్రాథమికవిద్యార్థి ఓమర్లయ్య కిష్టయ్య గారొకరు జూనియర్ ప్రాథమిక విద్యార్థి ఓమర్లయ్య కిష్టయ్య గారొకరు

Local Agents

P. Rangiah Chetty & Sons.	Madras.
Indian Industrial Co.	"
M. R. Chandra &	"
Madras Swadeshi Stores	"

కాళయుక్తి సంవత్సరాది సంచిక

తయారగుచున్నది

పింగళ సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, వైదిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు మహాజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.

కాగితముల కలవ్రసం జేసి కావలసినన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధముచేయించు చుండుటవలన వలయువారు వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము.

అంధ్రవిపత్తిక సంవత్సర చందాదారులకు	వెల రు	2-0-0
" అర్ధసంవత్సర "	" "	0-8-0
" అర్ధసంవత్సర "	" "	0-12-0
అంధ్రవిపత్తిక సంవత్సర, లేక ద్విపత్తిక 8 మాసముల చందాదారులకు	" "	1-0-0

అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధౌషధము

కామరత్నలము	గజకిరీలము	మోహినీలము
డబ్బీ 1-కి 0.6-0	డబ్బీ 1-కి 0.4-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోషధిసారసరిల్లా

అవశ్యకతలకు రక్షణవలన జనించు వ్యాధ్యములకు శిశువులకును, ముగ్ధులకు, మచ్చలకు, గండములకు పుండ్లకు, ప్రాంతాల్కులకు అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

(28)

ఇది మిక్కిలిపొడవు గలది మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైన మధ్యకల్పము అన్ని విధములైన వ్యాధ్యములను పోగొట్టును. శిశువులకును పాదరక్తవ్యాధ్యమును, ములబద్ధకమును కారైంబంధమును పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రజలమును చేరకొనగలదు గలుగజేయును. 16 రోజులవరకు పండుటకు 4 టోన్సుల బుడ్డిలో అమృతమును.

ప్రాప్తియరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144, No. 2, BOMBAY.

వికటాపాలిని ప్రశంస

ఇది కన్నెలకంటే అపూర్వము విరచితము.
వెల 0-1-0 పోస్టేజీ అధికము.

ఆంధ్ర సర్వకళా-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది త్రియత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే
ప్రచురించినది. వెల 0-1-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7. తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

మీ బాయిలరు

విశేషకాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలరు కామ్రాజ్"ను యువయోగింకవలయును. దానిని ఉపయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్పుపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్టుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్పు పట్టకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కామ్రాజ్ యువయోగింకవలె సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు చెడిపోకుండ ఎప్పుటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించియు నలహాను గురించియు అసలు యేజుట్లకే వ్రాయవలయును.

5 గాలనులుగల రము 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వరుక్కు,

తపాలపెట్టె నెం 553 రు

389

మదరాసు

(పై కామ్రాజ్ గోరునవ్వు. ఈ పత్రిక చేరుకూడ నుభావారింప గోరుచున్నాము)

లోకద్ర

గర్భాశయ రోగనివారిణి:— శ్రీలక్ష్మి గలగ
ముతుకుల బహిష్టి కాకుండుట, ఆకాలబహిష్టి, వైల బా
గాను, తమ్మవగానుపోవుట, మనుమరోగము, సంతానహీనత
రక్తహీనత, ములబద్ధకము, మాతాకావాతము, కీళ్లనొప్పులు,
అరికాళ్లు, అరచేతులు మంట మెండగును శ్రీమర్క వ్యాధి
లను కుదుర్చును.

వెద్దబుడ్డి రు 8.0-0.

చిన్నది రు. 1-10-0

అమృత

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, ములబద్ధ
కము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేనా
వ్రణములు, నుఖసంకటములు, నిస్సత్తువ, కడుపులో నంట
మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమువలన కాంతి
నుభవమును చేజిక్కును యిచ్చును.

వెద్దబుడ్డి రు 8.0-0.

చిన్నది రు 1-10-0.

అరగ

జ్వర నివారిణి బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల,
పోలీసుకమిషను ఆఫీసు రోడ్డు, ఎళుంబూరు, మద్రాస్.
166 ప్రాంతి:— 8, బండగ వీధి, మద్రాసు.

301 పాత్యపు దేంకటాచల

పండితులవారి సిద్ధౌషధములు.

లోకామయసార శస్త్రాచార్యుల నిపుణులను
పరికింపును.

ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయించి
బడుచున్నది.
ఇండియావారు మాత్రమే 3 కి; బర్మా, సిలోన్,
మలీషు, స్ట్రేట్, గోవా, ఫిజి, బెలెండ్, ఆస్ట్రేలియా, మున్నగు
ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధౌషధమును, ఈ పయోగించు
చున్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక లోకామయసార" కన్నూరి
మాత్రమే సీసా మీ యింట నున్న యెడల, ముట్టికి కైదుకొ
నుమయమును, నిరీక్షించి, మొర పెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శీతలము, శీతవాతము, అజీర్ణము, పార్శ్వవాతము,
జ్వరము, మాంద్యము, ములబద్ధకము, దగ్గు, గజమునొప్పి,
బలహీనత, అసారోగ్యము, చెడ్డనీటిసంధి గలుగు వికారము,
చిన్న బిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియు
వనేక రోగములును, ఈ సిద్ధామృత సేవనచే నాకృర్యముగా
పోయి నుండును గలుగును.

కైద్యశాలలో సనేకవిధము లగునట్టియు నుపయోగ్య
రములగు 3 రన్నాటక మౌలికలనుండియే యోషధములను
తయారు చేయుచుండును.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురువులు, ప్రతి సీసాయందును
జింకును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానపద్రము, ప్రతిసీసాలో గూడ
యుండును. 280 ముత్రలన్న సీసా 4 అణాలు,
మౌలికము.

6 సీసాల పోకసారి కైదుకొనిన
టపాల ఖర్చుతోచుండు రు 1-10-0

25 సీసాల పోకసారి కొనిన 2-12-0

25 సీసాల పోకసారి కొనిన 3-0-0

గురు శ్రీకృష్ణమూర్తి యాచార్ ఆయుర్వేద

పీఠ విద్వంసములు బొంబయి.

పి. డి. సావంత్ వైద్యశాల, మైసూరు

